

PORTULA

Informatiu Cultural de Marratxi

Núm 106, juliol 1991

DURANT EL MES PASSAT...

G.A.V.I.M.

- El Mallorca va jugar la final de la copa del rei.
- Yugoslàvia es va desintegrar.
- Tot just nova legislatura, i els eivissencs ja demanaren revisar els espais naturals...
- Es va presentar el programa de la nova temporada de l'Orquestra Simfònica de Balears.
- Per primer cop WAGNER!!!!
- Es va saber que el Psoe s'ha finançat il·legalment.
- Vaga de transmediterrània, de controladors francesos....
- Llibertat per poder anar a treballar sense permís a qualsevol país d'Europa.
- Enguany es començarà a construir el nou aeroport.
- Premis de composició donats per la Fundació Illes Balears per a la Música.
- Judici a Amedo.
- S'ha acabat l'aigua bona.
- Festes de Sant Joan a molts pobles.
- Canvi en la Capital d'Alemanya: Berlín. Au idò! a canviar tots els llibres de text!
- Vacances, calor, gelats, guiris i demés espècies semblants.
- Bon estiu a Tots!!!!

QUE CONSTI EN ACTA:

Que les passades festes de sant Marçal constituïren un èxit de participació. Molts d'anys.

Que no hem vist, encara, cap partit polític llevant els cartells electorals penjats per la paret. Fins i tot la pintada de l'Escola Vella de Pòrtol encara es mantén.

Que l'exposició fotogràfica muntada pel grup d'esplai Es Campet era digna de veure. Enhorabona.

Que qualche viu es dedicà a anar pel Pla de na Tesa dient que cercava anuncis per a *Pòrtula* i no tenia res que veure amb la revista. Ulls espolsats si ve algú i no el coneixeu.

Que devora Ca's Capità, a la carretera cap al Pla de na Tesa, hi ha un niu de brutor. Sembla el femer públic.

Que, a la fi, han arreglat part del camí de darrere sant Marçal, però només part. Convendria que hi estiguessin més damunt i l'arreglassin tot.

Que la nova construcció entre Pòrtol i Santa Maria segueix el seu camí. Quan estigui llesta impedirà que es pugi eixamplar la carretera. Esperem que el nou regidor d'urbanisme ho arregli ràpidament.

LA POLICIA LOCAL INFORMA...

Dia 1 de juny, En el carrer Major el turisme conduït per Joan M.G. xoca amb una furgoneta estacionada. Han de dur el conductor del turisme, en estat greu, a Son Dureta amb ambulància.

3, Un camió Scania xoca contra un balcó. El mal és mínim. A la C-713, devers Son Verí, hi ha una important colisió entre un Nissan i una furgoneta Renault express. Es necessària la presència de la PL, GC i bombers del CIM per rescatar de l'interior de la furgoneta els ocupants, greument ferits. La PL de Palma dona suport a les ambulàncies donant l'alarma "ona verda" fins a Son Dureta.

6, A un domicili de Sa Cabaneta roben una quantitat que s'aproxima a les 90.000 ptes.

7, Dos menors identificats per la PL són els responsables d'haver posat un petard en una finestra i haver-la rompuda. La PL va recollir quatre coloms missatgers que havien entrat a una vivenda causant-hi algun petit desperfecte. Identificat el propietari li feren entrega de les aus i es va fer càrrec dels danys.

14, El nin de dos anys, J.T., se va perdre. Fou trobat i retornat als seus pares.

En Es Pinaret hi hagué foc per les mates. Hi intervingueren els Bombers, la GC i la PL.

15, A unes cases mig abandonades de Ca'n Pol es produeix un incendi. Es necessària la intervenció dels Bombers i la PL. A La Verònica es produeix un incendi de les mates. Es sufocat per la PL i un regidor. Un altre incendi es declara a un solar de Ca's Capità. Han de venir-hi els Bombers.

18, Novament més foc, suposadament intencionat, a Ca'n Pol. A les 22 es produeix un doble atropellament als semàfors per part del turisme PM-2342-O. Els peatons són duits a Son Dureta.

19, A la C-713, Km 7'500 el turisme PM-2582-BC conduït per Bernat R.S. va sortir de la carretera i xocà contra una paret. Va ser duit a Son Dureta amb ambulància.

20, En el creuer del C/ Farinera amb la C-713 un camió xocà contra una vespa. El conductor d'aquesta fou duit a Son Dureta amb ambulància on morí poc després.

22, Incendi d'un turisme aparcad dins un garatge. Quedà calcinat i la vivenda i dos turismes també quedaren afectats. Hi varen intervenir la PL, GC, Bombers de Palma i del CIM.

24, Incendi en un solar del C/ Es Caülls i un altre al Polígon Industrial.

30, Tres ferits lleus, tots ells corredors de la volta ciclista.

Informes, 75; Denúncies, 114; Atestats, 3; Alcohòlemies, 6.

NOTA: D'aquí a pocs dies la PL emprarà un cotxe RADAR camuflat, propietat de la J. de Trànsit, per controlar la velocitat a diferents punts del municipi. També s'incrementaran els controls de trànsit, de renous i alcohòlemies.

Avui

és

notícia...

Foto: Tolo Aguilar

Després de vint anys, a Marratxí hi ha batle nou, Miquel Bestard i Parets.

Com era de preveure, amb els resultats de les eleccions era necessari un pacte per poder formar una majoria que garantís la governabilitat de l'Ajuntament, i així fou. Els cinc regidors dels Independents de Marratxí varen pactar amb els sis regidors del PSOE, proposant conjuntament com a batle de Marratxí durant els dos primers anys en Miquel Bestard. Els dos darrers, segons el pacte firmat, el nostre batle serà Martí Serra. Enhorabona i desig d'encerts als dos.

EDITORIAL

SANT MARÇAL 92: S'HAN DE CANVIAR LES FESTES PER UNA TRADICIO QUE NO ES PERD

Si miram detingudament el programa de les passades festes de Sant Marçal, hi podrem observar perfectament que és una rèplica dels programes dels darrers anys, només canvien el conjunts que actuen o la companya de teatre del darrer dia. Pel demés, les festes patronals del nostre municipi estan estancades des de fa una sèrie d'anys, ja que no hi ha cap novetat que cridi l'atenció. Sembla ser que els organitzadors dels darrers anys han perdut idees per fer-les més novedoses i atractives. I no és per manca d'assistència, ja que any rere any el poble respon a la crida del patró.

Les festes de Sant Marçal, per la seva importància, han d'esser qualque cosa més que un programa repetitiu, còpia de l'edició anterior. La gent, per part seva, hauria de ser més activa i no, com moltes vegades, simple observadora. Per això les festes de Sant Marçal necessiten un canvi i un nou plantejament del programa d'actes. Això quant al primer apartat del titular, unes festes a canviar.

UNA TRADICIO QUE NO ES PERD

Si alguna cosa podem salvar de les festes patronals de Marratxí, és sense cap dubte ni un, la tradició i la devoció que encara el diumenge dia 30 varen mostrar milers de mallorquins, que es varen atracar des de bon matí a retre el seu homenatge al Sant patró de Marratxí. Les cues per anar a venerar Sant Marçal foren cosa freqüent durant tot el dia. I l'horabaixa, ja tombant les nou del vespre, les cues dels cotxes que volien entrar a l'aparcament arribaven a la carretera d'Inca. Una mostra palpable i clara de la devoció i tradició que encara avui en dia hi ha envers el nostre patró. Això ha de servir de botó als responsables del proper any de les festes per fer un estudi seriós i en profunditat del programa que han d'oferir tant al poble de Marratxí com als milers de mallorquins que per aquestes dates ens visiten. L'ocasió ho requereix.

La Redacció

SESSIO D'INVESTIDURA DEL NOU BATLE

El saló d'actes de l'Ajuntament es va vestir de gala per fer el primer plenari d'aquesta nova legislatura i que representa que després de denou anys, serà un altre batle qui regira els destins del nostre poble.

A les dotze en punt i amb una sala plena de gom a gom, els elegits pel poble varen començar a fer el seu jurament o promesa dels seus càrrecs per ordre alfabètic. Un pic acabat aquest acte, la següent passa era nomenar el candidat a batle que presentaven les distintes forces polítiques amb representació municipal.

La sessió presidida pel regidor més antic Joan Juan Garau de la coalició PP-UM, i actuant com a secretari el més jove Jaume Roig Jaume dels Independents de Marratxí, va donar pas a la presentació dels candidats, moment en el qual Martí Serra, portaveu del PSOE, va prendre la paraula i digué que el seu grup, juntament amb els Independents presentaven com a candidat Miquel Bestard i Parets, cap de llista d'U.I.M., proposta que fou rebuda pels assistents a l'acte amb molts d'aplaudiments i amb crits de "Bravo". L'altre candidat fou en Pere Joan Amengual i Bestard del PP-UM. La votació fou de 10 vots a favor de Miquel Bestard i sis a favor de Pere Joan Amengual, quedant nomenat com a batle el primer que seguidament feu el corresponent jurament.

Acte seguit el nou batle va dirigir la paraula als assistents i entre altres coses va dir que "tant els regidors del seu govern com de l'oposició mirin sempre pel bé del poble, i que no hi hagués desavinències entre ells, i que sempre per damunt tot hi hagués el benestar del poble de Marratxí", paraules que foren molt aplaudides pels assistents. Seguidament es donà un petit refresc a tothom.

DON TOFOL OPERAT

El qui fou rector de Pòrtol durant molt d'anys, D. Cristòfol Tries, recentment ha estat operat dels ronyons, problema del qual s'ha repost molt satisfactoriament ja que dissabte dia 29, tornà a dir missa a Pòrtol i feu un casament.

EL POLIGON DE MARRATXI, TENDRA UNA ENTRADA A L'AUTOVIA

A les obres de la nova autovia d'Inca, el polígon industrial de Marratxí, tindrà a la fi, un accés directe des de l'autovia.

A l'altura del pont d'Es Caülls, ja es poden veure les obres de la

sortida per poder accedir al polígon de Marratxí des de Palma.

UNA ASSOCIACIO DE VEINATS A PÒRTOL

A Pòrtol s'ha format recentment una Associació de veïnats, el nom de la qual és "Sa Pua", que fa referència a la gran quantitat de figueres de moro, que altre temps hi havia dins els solars de la vila, fins al punt d'algun pic haver anomenat literàriament Pòrtol com "la Ciutat de la Pua".

L'acte inicial d'aquesta nova associació, la primera de Pòrtol, es feu a l'església parroquial de la vila, i hi varen assistir per donar les explicacions oportunes i contestar a les preguntes dels assistents en Paco Mengot president de la Federació de veïnats de Ciutat, acompanyat per Manolo Fernández, president de l'associació de veïnats de Son Roca.

FESTES DE FI DE CURS ALS COL·LEGIS ESTATALS

Els dos col·legis estatals del terme "Blanquerna" i "Costa i Llobera", varen celebrar ambdues festes de fi de curs.

Al col·legi Blanquerna hi hagué una exposició dels treballs fets pels alumnes, demostració de gimnàstica rítmica i altres jocs.

Al "Costa i Llobera", hi va haver una demostració de Taekwondo i l'actuació de l'orquestra Canyamel de Santa Maria, que varen animar la vetllada, mentres els pares ballaven. Al descans, es feu una entrega de fotos i plaques commemoratives a les persones que han

col.laborat en les activitats extraescolars del centre.

EL COST DELS PRINCIPALS GRUPS DE LES FESTES DE SANT MARÇAL

Els contractes signats entre l'Ajuntament i els principals grups que varen actuar a les passades festes de Sant Marçal, pugen a més de tres milions de Ptes.

Joan Toni i Bohemios varen cobrar	280.000,-- Ptes.
Xesc Forteza	780.000,-- Ptes.
Grup Honey i Osifar	700.000,-- Ptes.
Grup Laser	280.000,-- Ptes.
Gran Orquesta Manhattan	728.000,-- Ptes.
Grup Cucorba	280.000,-- Ptes.

Dins aquest preus hi faltà l'orquestrina d'Algaida, no saben si va inclòs dins algunes de les despeses donades o es va aprovar la seva contractació a una altra comissió de govern.

EL CAMP DE GOLF DE MARRATXI A INFORMACIO PUBLICA

El camp de golf projectat dins Marratxí ha estat a informació pública al C.I.M., i segons les nostres notícies, no hi ha hagut cap al·legació en la seva contra. Per lo tant una passa més envant d'aquest camp de golf.

UN MUNT DE FEMSA PROP DE CA'S CAPITA

A prop de Ca's Capità, venint d'Es Pla de na Tesa, es pot veure un munt de fems i restes de mobles que la gent incivilitzada de sempre deixa on millor li pareix. La foto és tota una mostra del que deim.

VOLTA AL PLA DE MALLORCA EN MOSQUITO

El dies 15 i 16 de Juny, organitzat pels *Amics del Mosquito*, es dué a terme la volta al Pla de Mallorca, per ciclomotors de més de 25 anys. Varen sortir de Pòrtol, per recórrer Santa Eugènia, Algaida, Lluçmajor, Campos, Santanyí, Cala Llombards, on dinaren, per seguir després cap a S'Alqueria, S'Horta, Calonge i Porto Cristo, on romangueren. El diumenge dematí varen partir cap a Manacor, Petra, Sant Joan, Sineu, Costitx, on dinaren, i acabaren la volta passant per Sencelles, Santa Maria i Pòrtol.

Els catorze participants, que acabaren amb un sol parxe, consideren que la Volta va ser un èxit i estan molt contents de la rebuda que varen tenir als diferents pobles. Diuen que va ser una mica cansat, però sempre arribaren mitja hora per davant l'horari previst.

L'any que ve, per descomptat, repetiran la Volta i, mentres, ja tenen programades una sèrie d'excursions a diferents pobles de l'Illa.

NOMENATS ELS TINENTS DE BATLE I ELS PRESIDENTS DE LES COMISIONS INFORMATIVES

La comissió de Govern de l'Ajuntament, estarà formada pels tinents de batle i el batle, i els components de la mateixa són:

Primer tinent de batle Martí Serra Mas (PSOE).

Segon tinent de batle Miquel Romaguera Cafellas (U.I.M.)

Tercer tinent de batle Maria Concepció Obrador Guzman (PSOE)

Quart tinent de batle Jaume Bibiloni Ferrà (U.I.M.)

Cinquè tinent de batle Guillem Juan Mas (PSOE)

Quant a les comissions informatives seran sis:

La Comissió d'Economia, Hisenda i Especial de Comptes estarà presidida per Jaume Bibiloni Ferrà. La de Serveis, Vies i Obres per Joan Josep Guardiola Borràs. La d'Educació, Cultura i Esports per Miquel Coll Cafellas. La d'Urbanisme i ordenació del territori per Miquel Romaguera Cafellas. La de Sanitat i Serveis Socials per Daniel Guirao Navarro. I la d'Interior, circulació i transport per Jaume Roig Jaume.

FESTES DEL CARME

A partir de dia 13 i fins dia 21 Pòrtol celebrarà les seves festes patronals en honor de la Mare de Déu del Carme.

Els actes prevists per la comissió de festes són futbol, jocs infantils, vetlada de cinema infantil, Concert Coral, Vetlada pagesa amb coca de trempó i verdura, meló i vi. La vetlada serà animada pels grups de ball de bot "Aires d'Es Pla de Marratxí" i per l'"Aplec de Marratxí". També hi haurà revetla de ball amb l'actuació del grup Sis Som, i dos grups més, Teatre amb l'actuació del grup Migjorn de Sa Cabaneta, L'homenatge a la Vellesa, Conferència per a les mestresses de casa.

L'únic dia on les actuacions ja estan confirmades és el dia 16, festivitats de Nostra Senyora del Carme. A les nou del vespre hi haurà la Missa Solemne, cantada pel Grup Parroquial, i a les deu, ja acabada la missa, concert de la Banda de Música de Marratxí a la plaça de la constitució.

Tots els actes seran totalment de franc, i la comissió de festes convida tots el portolans i estiuejants a passar junts aquestes festes patronals del nostre poble.

LA BALLADA POPULAR EL MES D'AGOST

La Ballada popular que organitza cada any a finals de maig principis de Juny el grup d'Es Pla de Na Tesa "Aires del Pla de Marratxí", enguany, es durà a terme dins el mes d'Agost, les dates previstes son els dies 4 i 5.

CURSET DE NATACIO

Durant aquest mes de Juliol a la piscina de "Ses Tres Germanes", es ve celebrant el curset de natació que cada any organitza l'Ajuntament, el curset acabarà a finals d'aquest mes.

NOU FORN A PORTOL

Dia 10 de juny va obrir les seves portes un nou comerç dedicat a la venda de pa, pastisseria i també queviures.

Bon Jorn, títol de l'establiment, està regentat per Joan Català i Maria Rosa Puigserver, de Ca'n Vent. Duen el gènere del Forn des Pla de na Tesa i de Ca'n Guixa d'Inca. Admeten encàrrecs de diferents tipus de pa, ensaïmades amb varis farciments i pastisseria selecta. Només tenen tancat els horabaixes dels dimecres, dissabte i diumenge.

EXPOSICIO DE MARIA HORRACH

L'artista dels tapisos afincada a Son Ramonell nou, Maria R. Horrach, inaugura una mostra de la seva obra recent a la galeria Actual Art, de Pollença. L'exposició, conjuntament amb obra de Marita Cort, té per títol *Fusions Artístiques* i restarà oberta fins a dia 23 de juliol.

D'ES PONT D'INCA

TORRENT GROS: Una afició

Els són pare i fill. Crearen un grup de ball de bot *Es Pla de na Tesa canta i balla*, però per aquelles coses de la vida se'n va anar en orris.

L'afició, en canvi, va continuar fins a posar-los en contacte amb altres persones que havien viscut una història semblant. Uns són de

Palma. D'altres del Pont d'Inca o del Pla de na Tesa. Assajaven, fa temps, pel plaer de fer música mallorquina, per gaudir cantant i ballant. Sense ambicions ni grans fites de somniatruïtes. Tot allò que es fa amb gust s'arriba a fer prou bé. Tot allò que es fa prou bé tard o d'hora és descobert per l'altra gent.

Així, aquest grup de músics i cantaires va esser convidat per animar les festes del Primer Centenari de la Parròquia del Pont d'Inca. Va fer ballar i divertir la gent. Van saber comunicar als pontdinquers la seva joia de cantar i tocar la nostra música.

Després els convidaren a Valldemossa, a Palma, a Pòrtol...

Calia posar-se un nom. TORRENT GROS, la frontera natural entre el Pont d'Inca i Palma, és un gran encert. En aquest cas no per separar sinó per fer d'enllaç entre persones que comparteixen una quimera.

El seu propòsit fonamental és continuar gaudint de la música i compartir aquest plaer amb la gent quan es presenti l'ocasió.

Sobretot que duri!

Salut i llarga vida, TORRENT GROS!!!

MIPT

AQUEST ANY, VINE AL BLANQUERNA

Cada any del dijous al diumenge de la darrera setmana de setembre se celebra a lluc la trobada del grup **Blanquerna**. El grup **Blanquerna** dirigit per Climent Garau, ex-president de l'Obra Cultural Balear i sempre gran lluitador en defensa de la nostra llengua i cultura, el formen un seguit de persones i cada any per aquestes dates abans dites organitzen una trobada a Lluc adreçada a joves dels darrers cursos de batxillerat i universitaris on prestigiosos professors i intel·lectuals de diversos punts dels Països Catalans parlen, des de la seva perspectiva o estudis, d'algun tema relacionat amb el nostre país.

Fins ara se n'han celebrades sis, de jornades. Juristes, sociòlegs, historiadors, filòsofs, sociolingüistes...han passat per Lluc per tal d'alimentar la saba nacionalista del nostre jovent i ajudar-lo a tenir ben clar a quin país pertany i a quina cultura.

Però no us heu de pensar que tot sigui "alta cultura i docta ciència". El nivell de les xerrades és assequible a tothom i també hi ha temps per a tot, fins i tot per a la marxa.

La dinàmica és la següent: El dijous a partir de les nou es fan les inscripcions i l'allotjament que és a les cel·les de Lluc. A mitjan matí hi ha la presentació del grup i del seminari i abans de dinar hi ha el primer col·loqui-conferència. A la tarda, n'hi ha dos més i una tertúlia. A les 20'30 és el sopar i després i ha esbarjo fins a una hora prudencial. El divendres i el dissabte hi ha dues sessions al matí i dues a la tarda. El diumenge a les 10h hi ha missa (voluntària) - s'ha de dir que el grup **Blanquerna** és d'inspiració cristiana, la qual cosa no vol dir que tothom sigui de missa-, després hi ha una xerrada més, el dinar, una altra xerrada i una avaluació final de les jornades on la gent d'una manera lliure i sense prejudicis diu: això m'ha agradat, això no...etc... i fins l'any que ve...

Aquest any, com cada any, el programa és molt interessant, per destacar alguns ponents citarem Isidor Marí, sociolingüista, ex-professor de l'U.I.B. Sebastià Serra, professor de la U.I.B. i diputat pel PSM. Vicenç Partal periodista de *El Temps*. Climent Picornell, professor de la U.I.B. i director de la revista *El Mirall*. Lluís Carod-Rovira diputat al parlament de Catalunya per Esquerra Republicana. Tots ells a més de lúcids, capaços d'engrescar qualsevol tipus de públic.

Si us interessa anar-hi, ho podeu fer sense complexos. No cal estar-hi associats ni res. El preu és gairebé tirat. Per als estudiants, l'estada, la inscripció i el menjar costa unes 5.000 pts. Si voleu més informació telefonau qualsevol matí a l'Obra Cultural Balear (72-32-99) demanau per Na Paquita Bosch o en Pep Magrinyà. També jo mateix us puc facilitar la informació i contar-vos de què va la cosa.

T'Hi animes. Au idò a inscriure't; tot i que hi ha més de 100 places hi ha gent que hi va sempre i de cada any són més...

RAFEL CRESPI I RAMIS.

D'ES PLA DE NA TESA...

EN JAUME "D'ES CUPONS" A LES OLIMPIADES DEL 92

L'home ha hagut d'aprendre a vèncer i a eliminar obstacles des de l'inici dels temps. En Jaume Grimalt n'és un bon exemple; ell sap molt bé què li costa cada triomf seu. Ara serà nedador olímpic. Es una gran satisfacció personal i de tot el poble. Marratxí té un gran campió en Es Pla de na Tesa, (com veis, per aquí baix també hi ha coses bones, no tot és dejectable).

En Jaume va ser seleccionat per prendre part a les olimpíades que es faran a Barcelona el setembre del 92, més o manco quinze dies després que acabin les generals i s'hagin adaptat les instal·lacions a les necessitats dels minusvàlids. Ell, en Xavi Torres i na Marina Castell són els tres afortunats de les Balears que competiran en aquest esdeveniment del 92. Però abans d'això encara ha de prendre part en altres proves ben importants: del 19 al 22 de juliol anirà al campionat d'Espanya d'estiu que es fa a Saragossa. El 27 de juliol serà a la concentració amb la selecció nacional per començar el 3 d'agost el Campionat d'Europa a Barcelona.

En Jaume vol fer constar que la seva entrenadora, amb títol nacional, és na Maria Castanyer, que viu a Sa Cabaneta. És l'entrenadora del Club ASMI i és la seleccionadora de la Federació Balear.

Diu que la seva especialitat és la braça, però també practica els altres estils de natació i competeix en tots ells dins la seva categoria segons el grau de minusvalia, que tècnicament l'anomenen "Categoria S 6". Però en Jaume no s'accontenta només amb la natació, també practica el bàsquet en competició nacional. I en aquest punt treu a llum alguna cosa més important que la simplement esportiva: "faig bàsquet per fer amics, perquè la natació és massa individualista, fas feina tot sol; en canvi el bàsquet és més divertit perquè es fa en grup i la relació amb els companys és bàsica i molt més gratificant".

Aquest és el Jaume que tots coneixem: obert, amable, amic de tothom. I la seva aportació a l'esport dins el poble ha estat decisiva: és l'entrenador del grup juvenil de bàsquet, dels joves de 15 a 17 anys, durant les dues últimes temporades. I a partir d'enguany serà el segon entrenador d'un equip de seniors "joves", de 18 a 22 anys. Ell es cuidarà sobretot de la gerència d'aquest equip per al qual ja ha aconseguit que algunes empreses el subvencionin. Sobre això de les subvencions i administració del bàsquet, diu que l'Ajuntament només subvenciona (molt poquet) els equips de més joves i que els altres equips s'han de cercar ells mateixos algú que els ajudi monetàriament.

Fins enguany, i coincidint amb les eleccions, no s'han fet vestuaris i encara no estan acabats. Es una prova de l'abandó en què es troba el poble, de la poca atenció i la poca voluntat dels polítics cap a les coses que, a més de no reportar guanys, fan gastar doblers. En Jaume diu que ja fa 14 anys que viu al poble, i en aquest temps ha pogut veure la transformació urbanística que hi ha hagut. S'ha triplicat la quantitat de

cases, però la pista i les instal·lacions esportives són les mateixes del 77: una vergonya. S'han fet vestuaris perquè la federació de bàsquet els va avisar que si no complien uns mínims requisits d'infraestructura no podrien jugar en aquesta pista.

Ultimament en Jaume ha estat més popular perquè es presentava a les eleccions municipals per PP-UM. Es va presentar per intentar aportar millores i noves idees sobretot en la qüestió de l'esport, per mirar de canviar la situació des de dins l'administració. Diu que continuarà fent feina dins el partit i farà el que pugui des de l'oposició: "esper que el consistori actual ho faci bé".

En Jaume és un personatge polifacètic i estimat per tothom. Pròximament nedarà per guanyar en la competició més important de la seva vida. Però recordem que la medalla més gran i més valuosa que mai pugui obtenir ja la du posada fa estona: l'incomparable coratge i la vitalitat que demostra en la competició diària, tant si fa esport com si es passeja fent la seva feina, el somriure i la simpatia que escampa lluen més que l'or olímpic.

JOANA M. MATAS

Manteniment Industrial	<div style="text-align: center;"> <p>L À B L</p> <p>laboratori balear de electrònica</p> </div>
Construcció Maquinària	
Disseny d'Automatismes	
Electrònica	
DIVISIÓ INDUSTRIAL	
C/ Eusebi Estada, 135 Tel. 29 74 71 07004 Palma Fax: 75 79 75	

EL PLE DE CONSTITUCIO, 15 VI 91

I.- El pacte, mentre esperam.

Viu interès ha despertat aquest primer ple, especialment protocolari, per la qüestió -sobretot- dels pactes. El personal marratxiner ha passat més de quinze dies fent "quinicles" sobre les possibilitats d'unió existents entre els tres grups electes.

Amb diferència mínima, el 6-6-5 podia ser presagi de qualsevol cosa. Però no s'han canit els de la glosa, sinó uns altres. Els Independents deixen de ser-ho i el PSOE ha hagut de davallar el seu llistó per adaptar-se a les exigències d'un grup eufòric que pel poder de les urnes ha passat a ser la tercera força marratxinera i ha romput l'hegemonia que el senador Vidal havia mantingut, amb l'ajut d'alguns del mateixos independents, durant els darrers vint anys. Es Pont d'Inca, a la fi, tindrà batle, l'ex grup mixt seguirà governant, i el PSOE, també a la fi, podrà governar. Per a l'estranya coalició PP-UM, "banquillo". Molts de contents i molts de fellons. D'entrada, molts dels votants dels dos partits que compartiran la vara, no ho entendran ni hi estaran d'acord. Un que ha votat UIM no ho ha fet per a que governàs el PSOE; i a la inversa, un simpatitzant del PSOE no hauria volgut que el seu vot servís per a que seguissin en el poder algunes persones que fins ara havien estat dins l'equip de govern. Però ja se sap, els polítics van a la seva i fan allò que més els convé. Sigui com sigui, convindrà esperar un temps prudencial per veure com funciona aquesta combinació, desigual en una sèrie d'aspectes.

II.- La funció.

Tots arregladets, un tant nerviosos, els nous regidors, i -també- la nova regidora, es diposen a prometre o jurar -alguns faran les dues coses- damunt la Bíblia o la Constitució espanyola. Cap denúncia d'imperatiu legal. Al revés, una sèrie de regidors, sobretot del PP-UM, ho fan en la llengua oficial de la comunitat de Madrid. Un, estranyament, no arribarà a posar la mà (per no jurar en fals?). Un altre, Daniel Guirao, PSOE, no jura el càrrec perquè no hi és; en aquests moments té feines devers la pàtria de Bush. Cap problema. La corporació de Marratxí queda constituïda.

Votació de batle. Un cantat 10-6 a favor de Miquel Bestard. Eufòria i aclamacions del públic assistent. Els únics amb cara llarga i mans quietes són els de l'estranya coalició PP-UM. El batle Bestard fa el seu jurament. Altre pic crits i renou. Està clar que el pontdinquen no pot amagar la seva emoció; en Martí Serra, futur batle, tampoc.

Les primeres paraules del batle nou són d'agraïment i esperança. Demana als seus companys regidors que a partir d'avui facin tot el possible per al nostre poble. Diu que el batle es fa bon batle si tots el recolzen. Demana ajut i s'ofereix, per part seva, a fer tot el que

pugui i més. Massa bé.

Un petit lapsus; conat de final abans d'hora. Però encara s'han de repartir les medalletes. Problema, aquí sí, amb la regidora. Na Conxa Obrador, PSOE, no es podrà penjar l'escut perquè és de trau i la seva brusa no en duu. Una mica massa de cerimònia en aquest apartat, però a Marratxí sempre ha agradat el teatre.

Al final, tots a brufar. Abraçades, enhorabones i alguna llàgrima. Una més de les que han arribat a sortir, per diversos motius, al llarg d'aquest darrer procés electoral.

Amb cava, brindant pel futur de viure Marratxí amb transparència, fins al mes que ve.

FONER

GLOSA

M'agrada molt es llegir,
però ho deixaré anar
perquè escriptors hi ha
que coses solen publicar
que me fan empegueir.
Vos contaré lo d'ahir,
quan de missa vaig sortir
a ca s'Estel vaig entrar
i sa Pòrtula vaig comprar;
m'agrada sebre si hi ha
cap novetat per aquí.
I sa veritat vos vull dir,
no hi vull afegir ni llevar,
una glosa hi vaig trobar,
bruta i en mallorquí,
i des disgust que vaig tenir
no ho vaig poder resistir
i un atac de cor em pegà.
I tot es carrer s'alarmà
i ca nostra de gent s'omplí
i una veïnada va dir:
-"nau a cercar en Martí
que és s'únic que el pot salvar".
I jo plorant vaig contestar:
-"som des Partit Popular
i no crec que vulgui venir".
Emperò no va ser així;
vengué i me va visitar
i me va dir quan se'n va anar:
-"enviau-me a demanar
si vos torna repetir".

UN BON HOMO

Conxa Obrador, nova regidora
Foto: Tolo Aguilar

AUTOSERVEI CA'N CROSTA

Pollastres a l'Ast

C/ Major, 96

60 22 59

Pòrtol

COMENTARIS SOBRE EL PACTE MUNICIPAL

Ens posam en contacte amb **Miquel Bestard**, cap de llista d'UIM, signant del pacte i actual batle:

Satisfets de l'acord?

"Es un poc prest per poder dir el què, però en principi, sí. Tot el que es pactà al seu moment s'ha duit a terme sense problemes i esper i desig que sigui així perquè es pot dur endavant i és per al bé del poble."

Com arribàreu al pacte amb el PSOE?

"El PSOE varen ser els primers que varen venir i estaven disposats a pactar. Ens

Foto: Tolo Aguilar

oferiren la batlia per dos anys i dos per a ells, a més del 50% de les comissions, delegacions, etc. Al final arribàrem a l'acord, quant i més que UM-PP no va arribar mai a aquesta proposta; sempre varen estar molt més baix que el PSOE. No va ser un pacte difícil encara que es resolgué definitivament en el darrer moment, però no per problemes sinó per llimar positures. Hi hagué moltes hores de diàleg."

Hagués estat incongruent un pacte amb el PP-UM?

"A lo millor pactar amb el PP-UM, fent un poc de memòria temps enrere, el comitè n'estava un poc remís tal vegada amb les persones i, sobretot, amb les persones d'UM, perquè amb el PP no hi ha hagut problema. Així pareixia que tornàvem enrere i el comitè no es decidia a pactar-hi. Puc arribar a la conclusió, i no m'agrada, que UM-PP no tenia interès a pactar amb noltros. Es un poc fort, però ho crec així."

Creus que l'electorat està satisfet amb el pacte?

"De moment puc dir que en Es Pont d'Inca, on jo visc, hi ha haver persones, no massa, que es varen estranyar que haguéssim pactat amb el PSOE, però així com va passant temps ja no s'estranyen i ho veuen bé perquè pel fet de tenir només cinc regidors hem aconseguit l'alcaldia, al manco dos anys, i d'altra manera per ventura no hagués estat possible."

Crec que amb el temps aquesta gent veurà que fent feina tant té haver pactat amb un amb l'altre. Noltros no miram les sigles sinó les persones que estan dins l'Ajuntament per fer feina."

Haguessin canviat els pactes amb Guillem Vidal?

"Si s'hagués presentat de cap de llista amb les persones que ara hi ha darrere crec que no hagués canviat el resultat electoral. I de la mateixa manera que he dit abans, si UM-PP hagués fet una oferta millor que el PSOE s'hagués pogut arribar a un acord. Ara bé, duit a votació del comitè nostre, segurament no hi haguéssim pactat."

Quines prioritats establiu per aquests dos primers anys?

"Sobretot quatre: 1) La qüestió dels metges. 2) l'urbanisme, intentant posar les coses al seu lloc i aturant allò que no estigui legalitzat d'ara endavant. 3) Cultura. S'han fet coses, però encara s'ha de fer més i, sobretot, a la part d'educació. 4) Reformes a l'administració. Donar

una nova imatge. Mirar si el personal -funcionaris i tècnics- és suficient i adequar la feina a les capacitats. També agilitzar la burocràcia, per exemple a obres i als certificats de residència.

Martí Serra, cap del PSOE, també signant del pacte i, actualment, primer tinent de batle ens contesta:

Primera valoració?

"Estam contents. Creim que és un pacte positiu per aconseguir un govern de progrés. Es totalment a un cinquanta per cent perquè el que interessa és aconseguir un pacte estable i poder fer feina a gust."

Com s'arribà al pacte amb els Independents?

Des del primer contacte tengut amb els Independents es va establir una relació molt cordial sobre la forma de governar i hi havia casi un consens des del principi. En general estàvem d'acord.

El problema pràctic era a l'hora de repartir les cotes de poder. Ens vàrem torbar perquè els nomenaments, sobretot el de batle, va endarrerir molt. Al final, amb aquesta fórmula de consens tots ens podem trobar a gust.

A quin repartiment s'ha arribat?

Durant els quatre anys UIM tindrà les comissions d'urbanisme, economia i hisenda i interior. El PSOE s'encarregarà de serveis, vies i obres, Educació i Cultura i sanitat i serveis socials. Hi haurà tres components de cada grup a la comissió de govern, que seran tinentes de batle. Les delegacions (esports, cementeri, serveis socials, medi ambient) i les batlies de barri també estaran repartides."

Foto: Tolo Aguilar

Pere Amengual, de la coalició PP-UM, cap de l'oposició ens comenta: "Trob que noltros hem fet el que vàrem dir que faríem: no pactar. Consider que un pacte perjudicava els qui ens varen triar, >>>

Compatibles		
Sistemes	<div style="text-align: center;"> <p>laboratori balear de electrónica</p> </div>	
U.P.S.	DIVISIÓ INFORMÀTICA	
Perifèrics		
S.A.T.	C/ Eusebi Estada, 135 07004 Palma	Tel. 29 74 71 Fax: 75 79 75

>>> perjudicava la nostra personalitat i per altra part era molt difícil, per no dir impossible, un pacte tant amb uns com amb els altres. No havent pactat s'ha complert la idea d'un gran sector nostre, dels qui apoiaren UM-PP, que era de deixar les coses com l'electorat ho havia decidit. Noltros mos hem aguantat. Crec que èticament hagués estat més profitós per al poble acceptar i mantenir el resultat electoral, tal com hem fet. Això hagués suposat un govern de minoria on jo hagués

estat el batle i hagués hagut de compartir el poder amb els altres dos. Això hagués beneficiat molt més al poble. I estava disposat a fer-ho, com havia expressat públicament i privada en diverses ocasions, i ho devien saber els dos caps de llista. Com que això no va ser possible, hi havia una positura honesta que era la d'estar a l'oposició.

Durant la campanya electoral vaig manifestar públicament una sèrie de

Foto: Tolo Aguilà

vegades lo que volia fer: dedicació pública, creació de serveis i participació ciutadana... també vaig dir una cosa important: seria jo i mantindria la meua personalitat. Per si algú en tenia cap dubte, la prova d'això és que estic a l'oposició; si hagués volgut ser batle ho tenia molt bo de fer. He aguantat el timó d'un barco a la deriva, pràcticament abandonat i sense tripulació, confiant que seria possible adreçar el rumb que duia fins el moment que jo hi vaig arribar perquè no m'agradava la dreta on me vaig enquadrar. Així i tot vaig aconseguir impregnar aquest esperit a bastants dels qui vingueren amb mi i confió que un dia sigui ben possible que la dreta governi de cara al poble.

Vull agrair públicament a tots els qui varen confiar en mi amb el vot i també als qui em recolzaren més directament a la candidatura i que també pensen com jo."

En aquest cas, per què vau mantenir converses tendents a establir un possible pacte?

"Pensava que hi havia d'haver un enteniment entre els tres grups perquè el govern era pràcticament impossible tal com havia quedat els resultats, per tant és normal que sorgissin converses entre uns i altres, i vaig esser jo qui em vaig dirigir als independents i als socialistes, i no ells a mi. Jo ja sabia que, en principi, ells dos ho tenien més clar entre ells que amb UM-PP. Si l'enteniment hagués estat possible s'hagués pogut produir un pacte a tres bandes, cosa que m'hagués agradat, com ja he apuntat abans. El pacte a dues bandes, tant amb uns com amb els altres no va ser possible de cap manera."

Com veus el pacte entre PSOE-UM?

"Crec que no correspon, de cap manera, al que l'electorat volia. El pacte ha satisfet l'ambició personal de Miquel Bestard de ser batle a totes passades i la de Martí Serra de poder comandar. La prova d'això és que hi ha molta gent que, quan ho ha sabut, han quedat amb un pam de boca.

Me sap greu haver de dir que amb la resolució final d'aquest pacte ha tengut un pès específic concret l'enveja contra la meua persona, i era coneguda de gran part dels electors i va sonar la frase "en Calet no serà ni un dia batle". En aquest sentit és un pacte de conveniència.

OPINIO

JA TENIM PACTE...I CEMENTERI... I DESGAVELL URBANISTIC...I QUASI UN CAMP DE GOLF... I D'AQUI CENT ANYS TOTS CALBS.

Bé, perdonau-me la fastuositat del títol, és una llicència "sin animus molestandi". D'entrada voldria evitar malpensaments i malentesos; al cap i a la fi, el lleixiu per aclarir-los va car.

Tenim pacte. Ha estat com a dolorós i tot. Avui d'aquest signe, demà de l'altre. Avui el PSOE era oposició, l'endemà ho era el PP. Tanta sort que dia quinze vàrem treure el gat del sac. No vull entrar a fer-ne una valoració teòrica. Les teories no serveixen per res. Tampoc no seria massa ètic començar a demanar-los realitzacions. Deixem-los els cent dies de rigor de quarantena i després ja podrem començar a exigir com van aquestes planes de nova història que segons la primera salutació del nostre nou batle es comença a escriure. Així mateix, voldria fer pública una impressió molt personal. Pel que s'ha dir, rumorejant i també pel que s'ha escrit o signat o pactat, pareix que més que un programa de govern, osi més no unes directrius clares d'allò que ha de ser Marratxí durant els quatre propers anys, allò que s'ha pactat han estat només els càrrecs, com es repartiran la comandera. Tenc la impressió que no s'ha pactat per afinitats o desafinitats ideològiques (era il·lògic que els Independents pactassin amb el PP, quan precisament la seva raó d'esser era que dins el PP, pel motiu que siguin, no s'hi trobaven bé), sinó que s'ha pactat amb qui ha oferit més als Independents, i no precisament programes, projectes sinó representació, batlia, regidories... (en poques paraules: estuferà).

La primera cosa curiosa del pacte és que s'han juntat dos partits que teòricament (i dic teòricament perquè certes excuses no me les acab de creure) s'avenen en una qüestió: El Cementeri. Ambdós partits hi estan en contra, un que va recusar l'acord (PSOE) i l'altre (Independents) que va dir que va votar que sí a l'ampliació però que no sabien què votaven. (Convendria que a partir d'ara, ateses les responsabilitats que tenen, que ho sabessin). Què faran ara? Aquest pacte ha coincidit amb una forta campanya publicitària del amos del cementeri on ja no s'amaguen de res i ofereixen nínxols. És a dir, que allò que prometien de noves maneres d'enterrament, de jardins i altres flors romaneses, res de res... Així mateix, el municipi cobrarà aquelles contrapartides (beques i altres indulgències) a què els promotors es varen comprometre?. Com encaran aquest primer problema?

També la campanya electoral ha coincidit amb l'exposició pública del Camp de golf de Son Verí. Ningú no ha presentat cap al·legació i si no hi ha res de nou (normalment no hi sol haver res) la comissió Provincial d'Urbanisme donarà el sí a declarar d'interès social els terrenys on es vol construir el camp de golf. Amb poques paraules, el tendrem aprovat. Quin inconvenient hi veig? Un camp de golf té grans superfícies de gespa que s'han de regar i molt. Com els regaran? No ho sé perquè no he vist el projecte. El promotor però és el propietari de l'aigua que bevem a Pòrtol i Sa Cabaneta. Que cadascú es malpensi així com vulgui. Només vull dir que no fa quatre dies que fa calor i a Pòrtol ja ens hem quedat sense aigua un grapat de dies. I això que ha estat un any ploer (plujós) si arriba a esser un de sequera...

I per avui res pus. Ja en parlarem més un altre dia.

RAFEL CRESPI RAMIS

De totes maneres accept el resultat per demòcrata, m'agradi o no m'agradi, i malgrat esser la candidatura més votada que guanyà les eleccions farem l'oposició que s'ha de fer pensant en el poble i oblidant aquestes qüestions personals."

Quin tipus d'oposició feis comptes dur a terme?

"Tenint en compte que hi ha bastanta coincidència entre els tres programes la nostra oposició serà crítica i exigent amb el compliment del programa electoral amb el qual coincidim en molts de punts. Per això la nostra oposició serà també constructiva, la qual cosa el poble agrairà, i oberta al diàleg. Serà constructiva i dialogant encara que haguem estat relegats pel "rodillo" governatiu.

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BALEARS «CIUTAT DE PALMA»

Director titular: Luis Remartínez

TEMPORADA 1991-92

PROGRAMACIÓ TEMPORADA 90/91

Ara és el moment ideal per a conèixer la Programació de Concerts que la Fundació Pública de les Balears per a la Música ha preparat per a la Temporada 90/91 de la nostra Orquestra Simfònica de Balears «Ciutat de Palma», i planificar-ne l'assistència reservant un abonament que et proporcionarà la tranquil·litat de saber que disposes d'una entrada segura i sempre al mateix lloc. Però, això no és tot. Fixa't quants avantatges t'ofereix enguany: abonaments parcials, possibilitat de pagar pel banc, i, si ho prefereixes, a terminis. Ah!, i a més t'enviarem l'abonament a casa. Mira't detingudament la Programació, omple la reserva i envia-la com més prest millor a la fundació. ¡Tot són avantatges!

DATA	DIRECTOR	SOLISTES	INSTRUMENT	PROGRAMA
27-09-91	LUIS REMARTÍNEZ	ATSUKO KUDO SYLVIA CORBACHO JORGE PERDIGON GUDJON OKARSSON COR DEL TEATRE PRINCIPAL CORAL UNIVERSITARIA	SOPRANO MEZZO TENOR BAIX	BEETHOVEN. Simfonia núm. 9 Op. 125 en Re menor
17-10-91	LUIS REMARTÍNEZ	ANA HIGUERAS	SOPRANO	WAGNER. Idil·li de Sigfrid CORIA. Arietas TORRANDELL. Tres cançons SCHUMANN. Simfonia núm. 4 Op. 120 en Re menor
25-10-91	JOSÉ LUIS TEMES	HANJOO CHANG	PIANO	VALENT GONZALEZ ACILU GRUPO DE PAMPLONA PREMI II CONCURS DE COMPOSICIÓ
01-11-91	SABAS CALVILLO	PABLO CANO	CLAVE	J. TURINA. La Oración del Torero J. L. TURINA. Variaciones y Desavenencias sobre temas de Bocherini SHOSTAKOVITX. Simfonia núm. 9 Op. 70
14-11-91	PHILIPPE BENDER	JOSEP Ma. COLOM	VIOLI	GLINKA. Russian i Ludmilla PROKOFIEFF. Concert núm. 3 Op. 26 en Do major TXAIKOVSKI. Simfonia núm. 3 Op. 29 en Do major
21-11-91	EDMON COLOMER	GOTTFRIED SCHNEIDER	VIOLI	BRAHMS. Concert per a violi Op. 77 en Re major MILHAUD. Le train bleu
10-12-91	LUIS REMARTÍNEZ	SUZANNE BRADBURY MARIA ORAN VIOLA DE GALGOCZY MANUEL CID GUNNAR LONBERG	PIANO SOPRANO MEZZO TENOR BAIX	MOZART. Concert per a piano núm. 9 K246 en Mi bemoll major MOZART. Rèquiem K626
20-12-91	LUIS REMARTÍNEZ	SOLISTES VOCALS COR STUDIUM		HÄNDEL. El Messies
16-01-92	LUIS REMARTÍNEZ	RAMON COLL	PIANO	BRAHMS. Concert per a piano núm. 2 en Si bemoll major BRUCKNER. Simfonia núm. 4 en Mi bemoll major "Romàntica"
30-01-92	ANTHONY MORSS	ENRIQUETA TARRÉS GUY DEPLUS	SOPRANO CLARINET	WEBER. Simfonia núm. 2 en Do major WEBER. Concert núm. 2 Op. 74 en Mi bemoll major ALIS. Obra d'encàrrec de la Comissió de les Illes Balears per a V Centenari del descobriment d'Amèrica.
06-02-92	LASZLO KOVACH	CARLOS SANGUINO MIQUEL ESTELRICH	VIOLI PIANO	ARTIGUES. Obra d'encàrrec de l'Orquestra Simfònica de Balears MENDELSSOHN. Doble concert per a violi i piano DVOŘAK. Simfonia núm. 7 Op. 70 en Re menor
13-02-92	LUIS REMARTÍNEZ	JOSEP MIRALLES MARGARITA STRYJA	FLAUTA ARPA	MOZART. Concert per flauta i arpa K297 en Do major BRAHMS. Serenata núm. 1 Op. 11 en Re major
20-02-92	ANTHONY WIT	PIOTR PALECZNY	PIANO	CHOPIN. Concert núm. 2 Op. 21 en Fa menor SIBELIUS. Simfonia núm. 2 Op. 43 en Re major
05-03-92	LUIS REMARTÍNEZ	ARMANDO LORENTE SOLISTES VOCALS CORAL UNIVERSITARIA	TIMBALS	SAMPER. Suite Mallorca THARICHEN. Concert per a timbals ROSSINI. Stabat Mater

PREUS I RESERVES D'ABONAMENTS

Preus de les localitats dels concerts ordinaris:
Platea A: 1.800 ptes. Platea B i amfiteatre: 1.200 ptes. Estudiants: 500 ptes.

Indicau els abonaments que desitjau amb una x el tipus escollit

- ☐ Tots els concerts: 13.000 ptes.
☐ Abonament/s de més de 5 concerts: 1.000 ptes./concert

Senyalau els concerts escollits

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14
El concert senyalat amb ■ és fora d'abonament

Sistemes de pagament

- ☐ Al comptat ☐ Per terminis
☐ Pel banc/caixa ☐ 3 pagaments mensuals
☐ Taquilles Auditorium o Fundació pel banc/caixa
(a partir del 15 de juny) 30 setembre-
30 octubre-
30 novembre

Indicau, per favor, si voleu rebre l'abonament per correu o passareu a recollir-lo a l'Auditori o a la Fundació.

- ☐ Correu ☐ Auditorium ☐ Fundació

ORDRE BANCÀRIA
Autoritz a la Fundació Pública de les Balears per a la Música a carregar al meu compte corrent/llibreta l'import senyalat més avall:

BANC/CAIXA
AGÈNCIA
CARRER NUM.
POBLACIÓ
NUM. COMPTE/LLIBRETA
DATA
Signatura del titular

NOM
ADREÇA
CP TEL.
POBLACIÓ

PER TERMINIS
3 rebuts de ptes.

AL COMPTAT
1 rebut de ptes.

Venciments: 30 setembre / 30 octubre / 30 novembre

Retallau-ho i envieu-ho a la Fundació: c/ Vicenç Joan Rosselló, 22-B, Palma. Tel. 28 75 65.

ELS "MOSQUITOS", UNA JOIA MOTORISTICA DELS ANYS 50

RECUPERADA PER PORTOLANS

Un grup de portolans, format per Miquel Verd, Sebastià Frau, Marçal Bestard, Rafel Juan, Mateu Noguera i Miquel Vadell, formen els amics dels mosquitos, i als seus moments d'oci, en lloc de mirar la televisió o descansar es dediquen a la recuperació d'aquestes autèntiques peces de museu.

El grup el varen començar Miquel Verd i Sebastià Frau, fa un cinc o sis anys, com un caprici i com un entreteniment més, la cosa els va encendre la sang i han continuat amb la seva tasca fins avui, aconseguint dur al seu redol a la resta de components d'aquest club d'amics del mosquito.

QUE SON O EREN ELS MOSQUITOS

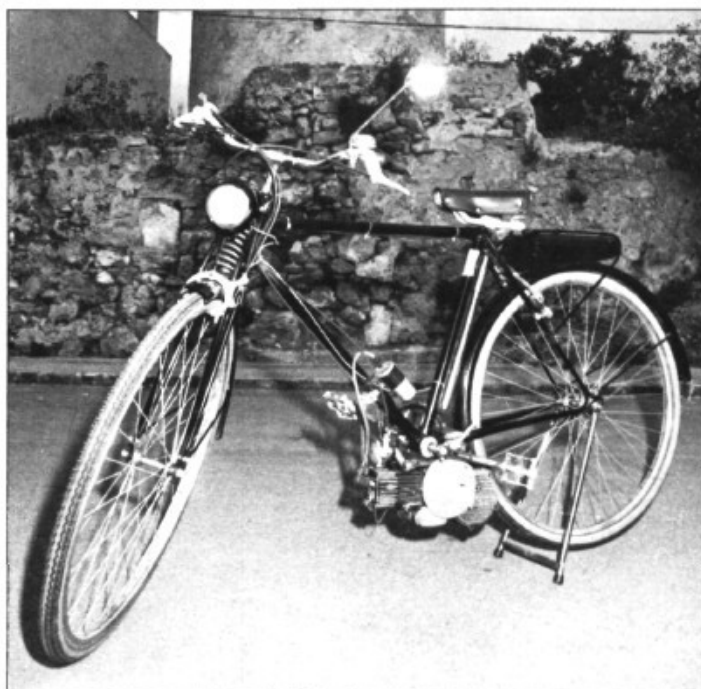
Els populars mosquitos, que a principis dels anys 50 començaren a circular per les carreteres de la nostra Illa, no eren altre cosa que bicicletes amb motor i la velocitat màxima que aconseguien agafar era de 25 Km. hora. La despesa per cada cent Km. era només d'un litre, i es considerava molt afortunat en aquell temps de crisi el posseïdor d'una d'aquestes meravelles.

El motor dels mosquitos era d'importació i el seu origen era Itàlia. L'empresa encarregada de la importació era Indústries Subsidiàries d'Aviació de Sevilla, i ja a la decadència per la competència de les motos, els motors eren fabricats per la mateixa empresa. Es varen arribar a construir fins a cinc models distints de motor, el de 38, 40, 50, 60 i 70, naturalment cada un era una millora de l'anterior, ja que bàsicament el funcionament era el mateix, l'única diferència era que els més petits no duïen pletina per fer corrent i s'havia de fer servir la dinamo de la bicicleta, mentre que els darrers models ja duïen una bobina al pla magnètic.

Segons ens varen comentar els components del Club, aquests

motors tan petits es varen fer servir durant la II Guerra Mundial, per arrencar el motor dels avions, i un pic acabat l'enfrontament armat, foren modificats per a un ús menys bèl·lic i més profitós a fi de poder-los adaptar a les bicicletes.

El preu d'un d'aquests motors era d'unes tres mil ptes., preu molt elevat si tenim en compte que parlem dels principis del 50 finals dels 40, i només era el motor, ja que després el comprador havia d'adaptar-lo a la bicicleta havent de fer algunes modificacions a la mateixa.

ANECDOTES PER ACONSEGUIR UN MOSQUITO

Els components del club amics del "mosquito" mos varen contar algunes anècdotes que han tingut per aconseguir una d'aquestes màquines, així un membre del club va canviar una màquina d'escriure per un d'aquests aparells i que va aconseguir restaurar.

També, que un dels "mosquitos" d'en Miquel Verd va esser propietat d'un rector de Sencelles, la quantitat de Benediccions, batiments, noces, extremauncions, funerals, que haurà vist aquest aparell, segur que si pogués xerrar ens podria contar alguna anècdota prou interessant

Un dels "mosquitos" restaurats, quan el varen trobar duia 25 anys davall un nispri i era de l'any 54, ara a bon segur que el seu antic propietari no reconeixeria aquesta autèntica peça de museu que encara avui en dia funciona, gràcies a les hores perdudes per un dels components del grup. Aquest vehicle, la darrera placa de circulació és de l'Ajuntament de Palma i data de l'any 60, ja que aquests vehicles no duien les plaques de les motos, sinó que eren unes d'especials

d'inscripció R.F.M.E.,

LA RESTAURACIO D'UN "MOSQUITO".

La restauració d'un "mosquito" comença per cercar-ne un, i és bastant difícil, ja que molts de propietaris s'han despresos d'ells, i els que troben estan en molt mal estat.

El primer que es fa és mirar l'estat del motor i de la resta del vehicle, per veure si val la pena posar-se en feina, per seguidament anar fent netes les peces i començar poc a poc la seva restauració, la qual pot

COL. LABORACIÓ

EL CLIP, EL COMIC, L'ALLOTA I ELS ULLS DE L'ALLOTA.

Feia gaire bé quatre anys que li anava a darrera. Una vegada el vaig veure per la tele i en vaig quedar conquerit. Era el millor clip que havia vist mai, i que pentura mai veuré. La cançó no era dolenta, no res de l'altre món ni obra de cap gran geni de la música. Si he d'esser sincer, no m'importa perquè en aquest cas el clip supera en molt la música, i els ulls de l'al'lotja ho superen tot.

Un dia de l'estiu passar vaig aconseguir enregistrar-lo a les emissions lliures i en proves del Canal+. Des de llavors el guard com un petit tresor d'un parell de minuts. Dins tot el món dels clips hi ha bones obres, però a mi aquesta és una de les que més m'agraden....

Una al'lota entra a un bar, demana un cafè amb llet i es posa a llegir un còmic. El còmic és d'aquests moderns, tot a llapis i amb un dibuix de sombrejats que el fan adequat al clip. L'al'lota és guapa, però els seus ulls desmollen a qualsevol. Llegint el còmic, descobreix el protagonista i en un moment determinat li pareix que li ha fet l'ullet. No! pensa ella, els còmics només són dibuixos. D'un requadre negre surt una mà dibuixada a llapis que la convida a ser agafada. Ella s'espanta, a la fi l'agafa i entra al còmic. Era la mà del seu estimat heroi... Ara ella és, com ell, un dibuix de llapis. I el magnífic moment és quan arriben a un lloc on hi ha una estranya finestra: d'un costat es veu imatge de colors reals, de l'altra el món del llapis; i si canviem de punt de vista es torna tot a la inversa, és a dir, si ens posam del lloc de la imatge real, aquesta es converteix en llapis, i l'interior de la finestra que hauria de ser de llapis, té imatge real. En definitiva, la finestra ens obre al món de la realitat...

La fi del clip no la contaré. Només és per a mi. L'al'lota té una meravellosa cara d'àngel, gaire bé amb els cabells curts, dents de nina petita. Podríem dir que no gaire ben vestida, i de mig clip cap endavant una mica bruta. Però els ulls que té són pràcticament únics. El que més m'agrada d'ells és la indecisió de color que duen, un enigmàtic to de blau verdós, i l'especial brillantor que fan que la llum reflectida en ells et fagi mal als teus. Un dia vaig reunir dos amics meus i els vaig mostrar el clip. Quedaren meravellats del clip, encara que no especialment d'ella. Però els vaig fer una pregunta amb la que els vaig deixar parats. Senzillament els vaig demanar: De quin color deis que té els ulls?? No em va sorprendre la seva resposta: mentres un deia "blaus" l'altre va dir "verds". Aleshores varen comprendre on estava la meravella amagada del clip, aquell detall en el que gaire bé ningú cau però que és allà present i que fa que el conjunt tenguí allò que no sabem què ens captiva i commou. És l'enigma del clip: el color dels ulls. Enigma que crec que mai podré resoldre, que té tantes respostes com parells d'ulls que veuen el clip. Enigma però, que puc contemplar tantes vegades com vulgui... mentres la cinta i el video aguantin.

GABRIEL ANGEL VICH I MARTORELL

dur més de setanta hores de feina, depèn de l'estat del "mosquito".

El principal problema que troben aquests artesans del motor és sens dubte la manca de peces de recanvi, ja que actualment no es fabrica, i això retarda bastant la restauració de la màquina, ja que les han de fabricar ells i adaptar-les a la màquina que es vol restaurar. Una feina que si no fos que l'han agafada com a un entreteniment seria caríssima la restauració d'un d'aquests "mosquitos", que durant casi una dècada foren els vehicles de transport de molta de gent treballadora, ja que les motos i cotxes, que avui en dia tothom té, només estaven a l'abast de persones amb més recursos adquisitius.

Els interessats en contactar amb aquesta colla de brusquers ho pot fer a través del telèfon 60 29 20 i demanant per Sebastià.

Esportula

Coordina
aquesta secció:
TOMEU POU

EL C.D. MARRATXI HA ASCENDIT A PREFERENT.

Per primera vegada en la història el C.D. MARRATXI jugarà la propera temporada a Preferent i tindrà opció de jugar contra clubs de tanta anomenada com el Constància d'Inca i d'altres. Des d'aquestes planes felicitem per aquest anhelat ascens l'equip i la seva afició.

GLOSA AL MARRATXI

Es futbol no està mort
perquè mou afició
tothom va a veure-lo
per veure qui ho fa millor
sempre ha estat un gran deport.
A un grup de campeons
com bon fill marratxiner
un homenatge vull fer
jo no sé si bé ho faré
però ho intentaré
per fer-li tots els honors.
Un gran orgull jo tindrè
a felicitar els jugadors
que tenen molt de collons,
Else tenen petitons
perquè just han fet segons
però posats tots molt bé.
Jo sé que som de tercera
en això de fer una glosa,
jo només vull dir una cosa:
qui molta voluntat hi posa
i amb molt de temor s'esposa
però mai queda a darrera
aquest que nom *Jaume Serra*.

SOCIETAT DE CAÇADORS DE PORTOL

La Conselleria d'Agricultura del Govern Balear ha anunciat els períodes hàbils de caça per a la temporada 91-92, són aquests:

- A partir del 14 de juliol es permet la caça del conill fins a la mitja veda. sols es podrà caçar amb escopeta els dijous i els diumenges i amb cans els dimarts i els dissabte.

La mitja veda comença dia 15 d'agost i es perllonga fins a l'obertura de la caça menor en general. Es podran caçar guàtleres, tòrtors, tudons i conills.

Els preus de les noves quotes per la temprada 91-92 són els següents:

- Els propietaris de les finques no paguen.
- Els fills dels propietaris ho fan en un 50%.
- Pels socis naturals i residents de Portol i Sa Cabaneta amb una antiguitat de més de 5 anys, la quota és de 4.500 pts.

La resta de caçadors de Marratxí paguen una quota de 9.000 pts.

El passat 22 es va celebrar a Inca el Campionat Balear de tir de "pitxó". La S.D. CAÇADORS DE PORTOL hi va participar amb un equip format per Pere Jaume Rubí, Antoni Cañellas i Juan A. Cañellas. Aquest equip va quedar en sisè lloc, demostrant una vegada més l'alt nivell dels nostres caçadors. Felicitem des d'aquí aquest equip i a la societat de caçadors per l'èxit obtingut.

davant el Bunyola. També ha guanyat el torneig Festes de Sant Marçal 91.

Hem de donar l'enhorabona a tot l'equip que forma aquest entusiasta club que any rera any ens dona moltes satisfaccions esportives, i esperem que aquests èxits s'ampliïn.

EL PONT D'INCA SUBCAMPIO DE MALLORCA DE FUTBOL SALA.

El Pont d'Inca es va classificar per jugar la final de la Copa de Mallorca d Futbol Sala, final en què es va enfrontar a l'equip calviàner Nova Línea.

La final es disputà a la pista del Palau d'esports de Palma el passat 20 i en la qual l'equip de Calvià es proclamà campió de Mallorca amb el resultat de 4 a 0.

Va ser un partit on el Pont d'Inca intentava frenar el bon joc de l'equip de Calvià, però sense aconseguir-ho, i les vegades en què arribava a la porteria contrària es trobava amb un porter que ho aturava tot.

El resultat final de 4-0 es pot considerar just vist els mèrits d'ambdós conjunts. L'arbitratge de Santiago De la Cruz es pot considerar bo. Els equips alineats foren:

Pont d'Inca: Jeroni, Palmer, Fuster, Cantallops, Gonzalez, Campaner, Cleo i Muñoz.

Nova línea: Mingo, Toro, Ensenyat, Joan Mateu, Domingo, Sampedro, Alemany i Vallès.

SOPAR DE GALA DE LA F.B. DE FUTBOL SALA.

El passat 20 de juny en el Rtant de Aquacity de s'Arrenal, la Federació Balear de Futbol Sala va fer per primera vegada un sopar de gala com a clausura de la temporada en el qual es va fer lliurament dels premis i trofeus als guanyadors de les distintes categories.

El **Pont d'Inca**, únic representant del nostre municipi, va endur-se el trofeu a l'esportivitat, i per això des de **Pòrtula** el felicitem.

Finalment, cal ressenyar que la F.B. de F.S. va tenir un detall amb tots els participants, ja que els va obsequiar amb una samarreta com a record, detall que fou molt agraït.

EL PLA DE NA TESA DE BASQUET.

El club de Bàsquet **Pla de na Tesa** ha acabat la temporada 90-91 amb molt d'èxit a totes les categories.

Primerament cal esmentar la gran tasca feta per En **Tomeu Munar** a l'equip infantil femení; durant tota la temporada han treballat amb molta il·lusió i serietat. Fruit d'aquesta tasca s'ha aconseguit, per primera vegada en la història d'aquest club, un **CAMPIONAT DE MALLORCA**, sense haver perdut cap partit.

L'infantil masculí ha quedat tercer a la lliga, a més de quedar subcampió a dos torneigs de molt de prestigi.

Els juvenils han quedat a la meitat de la classificació, igualant els partits guanyats als perduts.

Finalment l'equip sènior, que a la lliga no ha estat a gran altura, s'ha adjudicat sorprenentment el torneig Jorge Juan per un sol punt de diferència

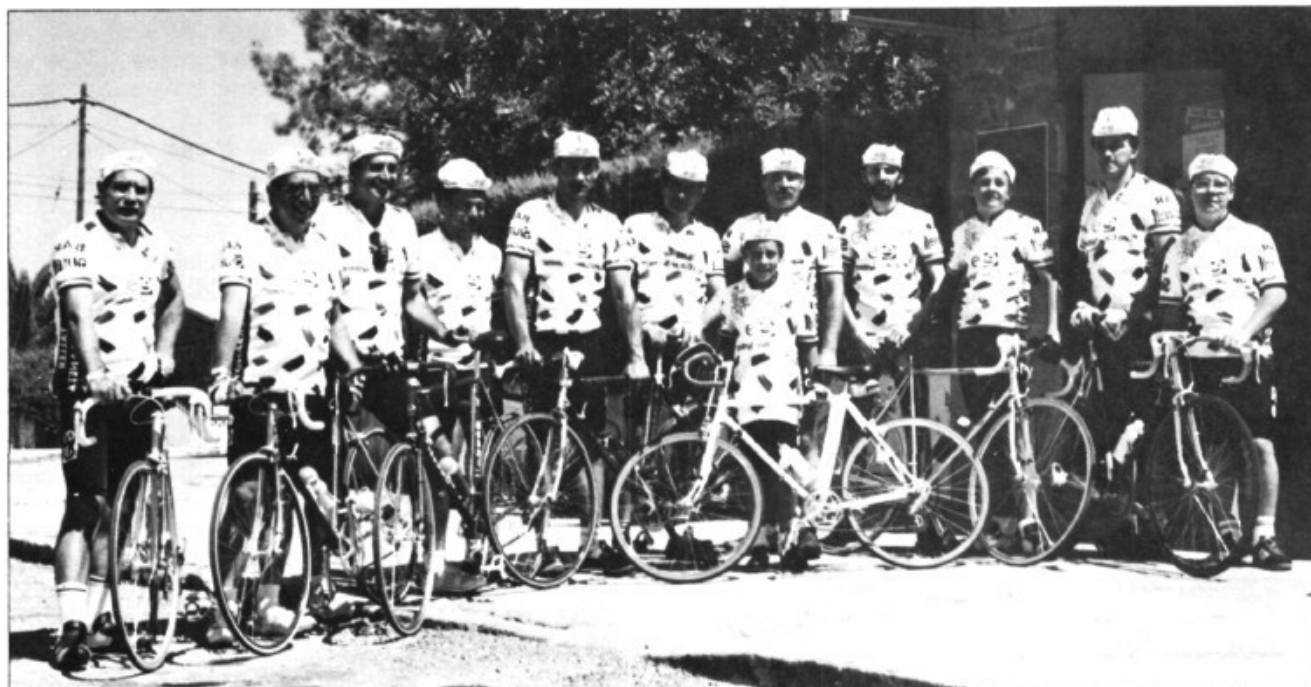
FORN - PASTISSERIA

BON JORN

ADMETEM ENCÀRRECS

C/Queipo de Llano, 8 79 75 72 Pòrtol

NOU EQUIP CABANETER DE CICLISME.

Des del dia 31 d maig està inscrit a la F.B.C. el nou equip C.C. ES SIURELL de Marratxí. Aquest equip s'ha format per un grup d'amants del ciclisme, encapsalats per un incansable afeccionat resident a Sa Cabaneta, Teofilo Fernández. Gràcies a la seva bona voluntat i col·laboració s'ha creat el C.C. ES SIURELL de Marratxí. L'acompanyen en la seva tasca: Tomeu Cerdà Canyelles (secretari), Biel Bibiloni Frau (tresorer) i Joan Serra Sans, Mateu Capó Llobera, Tolo Pocoví Adell, Miquel Cañellas Serra, Vicent Coll Cañellas, Tomeu Garau Dols, Tomeu Pascual Miralles, Marc Fernández Daviez i Sebastià Fiol Juan com a vocals.

Aquest nou club pretén agrupar i donar suport a tots aquells afeccionats, i als que no ho són i que vulguin iniciar-s'hi, siguin de l'edat que siguin. També tene la intenció de crear un grup "Mountain Bike" (Bicicleta de muntanya).

Per a més informació es poden dirigir cada divendres a paartir de les 21'30, al local social: la Cafeteria i Hamburgueseria ES SIURELL de Sa Cabaneta.

Quant als esponsors d'aquest equip són: EURO CUTTER SYSTEM, TALLERS SA CABANETA, I CAFETERIA I HAMBURGUESERIA ES SIURELL.

CAMPIONAT DE BALEARS DE CICLISME PER A VETERANS

Perfectament organitzat per la S.E. ES FIGUERAL, es va celebrar, el passat dia 16 de juny, el campionat de fons en carretera per a Veterans.

Els primers en córrer varen ser els de la categoria C (Majors de 53 anys). El guanyador d'aquest grup fou Josep Roig, que va fer un temps de 1h 24' 43", sorprenent els favorits que entraren darrera ell a 16". Ho feren per aquest ordre: Rafel Ferriol, Biel Abraham, Pep Cebrian, Miquel Alarcón. L'únic participant de la S.E. ES FIGUERAL va ésser el "Tio" que va entrar a la meta en vuitè lloc.

per a Josep Roig, era aquesta la primera carrera que guanyava com a veterà i ho va fer com un gran campió.

En la categoria B, En Joan Gelabert del CC T.T. PUYALTO repetí triomf a l'sprint.

A la categoria A el guanyador fou Mateu Sureda del CC.SANTA CATALINA/CA NA PAULINA.

Hem de ressenyar que el passat 14 de Maig la S.E. ES FIGUERAL celebrà el seu XIVè aniversari. Es feren amb una carrera pels carrers del terme en la qual participaren alguns dels seus corredors d'entre els que destaca Mestre

Tomeu d'es Pont d'Inca (de 63 anys) el "tio".

A ells i a tots quants duen la tasca d'aquest club, enhorabona i desitjar-los que per molts d'anys puguin celebrar l'aniversari i curses tan importants com el Campionat de Balears de Veterans.

Com es veu a la foto, queda demostrat una vegada més que l'edat no és problema per a l'esport.

A més d'aquests equips hi va haver un grapat d'atletes que hi participaren pel seu compte. La xifra total arribà quasi als 200.

Es varen fer tres circuits per a les categories infantil, sènior i veterans respectivament. Els guanyadors foren:

Categoria Infantil:

- de 8 a 9 anys: Vanessa Barrientos i Adrià Gil
- de 10/11 anys: Carme Rodríguez i Joan P. Garcia
- de 12/14 anys: Eva Martorell i Josep Roman.

Categoria Sènior:

- de 15/17 anys: Catalina Capellà i Miquel Fernández
- Femení de 18/35 anys: Felisa López
- Mascull de 18/39 anys: Joan P. Martínez
- Femení a partir de 36 anys: Andrea

Terrades.

- Minusvàlids: Isabel López i Carmelo Martínes

CURSA POPULAR SANT MARÇAL 91

Amb una gran participació d'atletes se va celebrar la II edició de la Popular d'Atletisme de Sant Marçal 91, amb el patrocini de l'ajuntament, la bona organització de Temps Lliure, Bodega José Oliver i sota el control de Pere Fullana, a qui l'organització vol donar les gràcies per la seva col·laboració, així com també a les cases comercials KAS, BIMBO, ISOSTAR I OKEY per donar suport a aquest cursa.

Els equips participants foren:

COLLEGI S'ARENAL
OPEL DE FELANITX
FILIPIDES

LA SALLE DE MANACOR
AULA BALEAR

BODEGA OLIVER-TEMPS
LLIURE.
OLIMPO

BOMBERS PALMA
HERMES SOLLERENSE

ASMI (minusvàlids)
COLONYA DE POLLENÇA
ILLES (minusvàlids)
JOAN CAPO DE FELANITX

ESPAI PATROCINAT PER FUSTERIA FULLANA

C/ Ramon Llull, 16 Es Pont d'Inca Tel. 60 07 25

PARTITS POLITICS I ORGANITZACIONS OBRERES A MARRATXI DURANT LA SEGONA REPUBLICA

VI. L'AGRUPACIO SOCIALISTA DEL PONT D' INCA(II)

La crispació que s'havia anat congriant a Mallorca durant l'any 1936, reflex de la que commovia tot l'Estat espanyol des del mateix moment de la proclamació de la Segona República, el 14 d'abril de 1931, esclatà amb virulència el mes de juliol. El Pont d'Inca fou escenari d'un dels rebrots d'aquest clima enrarit i, juntament amb el vef Pla de Na Tesa, en pagà les conseqüències molt més que els altres nuclis del municipi, Pòrtol i Sa Cabaneta, que en tot moment havien mantingut la tranquil·litat.

Ens consta, en efecte, que la nit del 18 de juliol de 1936, en tenir notícies de l'aixecament militar al Marroc i de les seves possibles repercussions a Mallorca, un grup d'homes del Pont d'Inca, armats d'escopetes, muntaren un control a la carretera que va de Palma a Alcúdia -anomenada popularment carretera d'Inca- i aturaren els cotxes que passaven fins que foren detinguts per la guàrdia civil local, un cop declarat l'estat de guerra. Ja el 29 de setembre de 1936 el batle de Marratxí, Pere Cañellas, s'adreçava al jutge municipal de la mateixa vila contestant la seva "comunicación de fecha 23 de los corrientes, interesando de esta Alcaldía informe de conducta del vecino D. Bartolomé Serra Ribot a los efectos del sumario que se le instruye ante el Sr Juez de instrucción del distrito de la Catedral". Serra Ribot "era conocido como persona de ideas muy extremistas figurando como uno de [los] principales dirigentes de una sociedad socialista que había en el barrio Pont d'Inca" i "además, formó parte de un grupo de individuos de la misma índole ideológica, que en la noche anterior de la salida del actual Movimiento Salvador de España, se dedicaba en el barrio Pont d'Inca a detener a los automóviles que por la carretera de Palma a Alcudia se dirigían a la Capital, habiendo sido sorprendidos por la Guardia Civil de este puesto, llevando una escopeta sin tener licencia".

El 18 de novembre de 1936 era el jutge del "Juzgado eventual" del quarter de Cavalleria, comandant d'Infanteria Gabriel Llompart, qui s'adreçava al batle de Marratxí, "en méritos de lo acordado en el sumario que me hallo instruyendo, bajo el número del margen", és a dir, la "Causa número 1071", demanant-li "informes de conducta y antecedentes del procesado en dicha causa Bartolomé Serra Ribot y de los afectos a la misma Gabriel Coll Sureda, Miguel Perpiñán Bellostres, y Ramón Ramis Cañellas, los tres vecinos de Marratxí". Pere Cañellas li contestà el 24 del mateix mes repetint-li la informació anterior sobre Serra Ribot i afegint que "los demás individuos (...) han sido también siempre socios de la indicada "Agrupación Socialista", últimamente formaban parte de la directiva, son de ideas extremistas y contrarios al Movimiento Salvador y fueron también sorprendidos con la cuadrilla armada que detenían los automóviles en la noche mencionada".

Les investigacions del comandant Llompart continuaren i l'1 de març de 1937 tornà a escriure al batle de Marratxí amb referència a la causa 1071 de 1936, "por usurpación de funciones, tenencia ilícita de armas, y como comprendidos en los Bandos dictados por la Autoridad Militar en 19 y 27 de Julio último". Li demanava que, "previas la soportunas averiguaciones, se sirva informar a este juzgado acerca de la conducta y antecedentes de carácter particular y político-social de los vecinos de ese pueblo Ramón Crespí Bernat (a) Bolero, Juan Bonet Tur, Miguel Mas Jaume, Antonio Capó Ferrer, Bartolomé

(corregit a mà, *Francisco*) Ferrá Vadell". El batle, Joan Vich li féu saber que "por su conducta político-social, los considera esta Alcaldía a todos como individuos peligrosos y contrarios al actual Movimiento Salvador de España, por cuanto en la noche anterior a la iniciación de éste, obedeciendo sin duda órdenes de los Comités o por su propia iniciativa, se personaron, como jefes o directores de los elementos socialistas y comunistas de esta localidad, en el puente de la carretera de Inca existente junto al barrio Pont d'Inca para detener a los automóviles que pasaban, siendo detenidos en dicho sitio y con armas por la Guardia civil del puesto de esta villa. Este hecho por sí solo ya pone de manifiesto la índole de estos individuos".

El 2 de juny de 1937, el comandant Llompart tornà a la càrrega, demanant aquest cop "informes y antecedentes de conducta moral y político-social de los vecinos de esta villa, Pedro Balaguer Tugores, Pedro Cañellas Cardell y Jaime Mas Jaume". El batle Andreu Juan li contestà el 4 del mateix mes, amb un to sibil·lí difícil d'interpretar "Que ningún hecho concreto consta en contra de la conducta observada por los referidos individuos, más que en la víspera del Movimiento Nacional, juntamente con otros, a altas horas de la noche, se pusieron en la carretera de Inca, junto al puente del Pont d'Inca, para detener a los coches que iban a Palma, siendo sorprendidos en dicho acto por la Guardia Civil del puesto de esta villa, siendo los demás que les acompañaban los dirigentes meros acompañantes y simpatizantes.- Y que todos ellos eran conocidos como de ideas izquierdistas y contrarios al actual Movimiento Nacional".

En data anterior, el 5 d'abril de 1937, Llompart havia sol·licitat informes, "en mérito de lo acordado en la causa núm. 1.071", sobre Bartomeu Mas Jaume. El batle Juan li respongué el dia 8 del mateix mes assenyalant "que nada consta en contra de la conducta particular del expresado individuo; pero en cuanto a la conducta política social era una (*sic*) [de] los cabecillas socialistas del barrio Pont d'Inca, se había distinguido como elemento de ideas muy extremistas, siendo considerado por ello como de los principales agitadores del pueblo".

A través d'altres informes del batle Juan al Jutjat Provincial de Responsabilitats Polítiques, de diverses dates del 1941, podem tenir més detalls de l'ocupació del pont de la carretera d'Inca: la "pandilla" que s'hi va establir, "compuesta de los individuos más exaltados del llamado "Frente Popular"" hi varen "detener a las personas y vehículos que se dirigían a la ciudad o salían de ella que ellos consideraban contrarios a sus ideales".

Aquestes i moltes altres persones foren empresonades o perseguides per la justícia franquista. Per un informe del batle Juan al Jutge del Batalló d'Enginyers de Mallorca, del 25 de novembre de 1939, ens consta el nom d'un altre dels membres de la "cuadrilla de extremistas", Antoni Serra Ribot, detingut el març de 1937, "habiendo permanecido bastante tiempo recluso y después de puesto en libertad no ha vuelto a significarse". Dels noms que ja coneixem, trobam referències a la detenció de Miquel Perpiñá Ballester -element "peligroso de la Agrupación Socialista del barrio Pont d'Inca", posat en llibertat el 1943-, Gabriel Coll Sureda -directiu de la mateixa Agrupació, "detenido por sus ideas"-, Joan Bonet Tur -del "partido Socialista", detingut "por sus ideas extremistas"- i Francesc Ferrà Vadell -vice-secretari de l'Agrupació i "conocido como uno de los más exaltados, habiendo sido detenido después de iniciado el Movimiento

Nacional, por sus ideas". D'altra banda, el 8 de novembre de 1938 el batle de Marratxí informava el jutge del Tutjat Eventual del carrer d'Aragó que Ramon Ramis Cañellas, secretari de l'Agrupació Socialista, considerat "periloso por su propaganda y acción", desaparegué després del "Moviment", "sin que se tengan actualmente noticias de su paradero".

Pel que fa al president de l'Agrupació, el tramviare i tinent de batle Joan Perelló Serra, "considerado como el elemento más destacado, propagandista y peligroso de cuantos militaban en su partido", sabem, per una notificació del batle Juan al jutge del Tutjat Eventual del carrer d'Aragó -8 de novembre de 1938-, que "después del Movimiento fue detenido, en los primeros días, sin que se haya vuelto a saber nada de él". Damià Quetglas ha pogut establir, a través de la tradició oral, que fou assassinat en "una treta del Castell" de Bellver (1).

Damià Quetglas ha pogut establir igualment que fou afusellat en una cuneta Jona Busquets (2), sens dubte el Joan Busquets Cañellas al qual es referia el batle Juan, el 8 de novembre de 1938, en un informe al jutge del Tutjat Eventual del carrer d'Aragó: "era de ideas izquierdistas, perteneciente al partido Socialista y, por tanto, del Frente Popular, siendo uno de los más caracterizados elementos de propaganda y de acción peligrosa; y después de dicho Movimiento desapareció sin que se hayan vuelto a tener noticias de su paradero".

Altres detinguts foren Joan Rigo Sampol, picapedrer, "director y fundador del Centro Instructivo Obrero que funcionaba a cargo Sociedad 'Agrupación Socialista del Pont d'Inca' (informes del batle del 10 de maig de 1937 i del 17 de maig de 1938); Esteve Cantallops Busquets, vocal de la directiva de l'Agrupació Socialista, "siendo uno de los más caracterizados extremistas" (informe del 22 de desembre de 1938); Joan Terrasa Mas, picapedrer porrerenc resident al Pla de Na Tesa, militant del partit socialista, "habiéndose distinguido como uno de los más exaltados y siendo detenido por ello poco tiempo después de iniciado dicho Movimiento, sin que hasta la fecha se haya sabido que haya vuelto a actuar en el sentido disolvente de sus ideas" (informe del 21 de març de 1938); Miquel Comas Barcelo, picapedrer del Pont d'Inca, pertanyent al partit socialista, "detenido en los primeros días del Movimiento Nacional, por sus ideas izquierdistas" (certificat del 10 de juliol de 1939) (3); Antoni Gayà Cañellas, un dels "elementos destacados y peligrosos de la Agrupación Socialista" del Pont d'Inca, "detenido y más tarde puesto en libertad" (informe del 8 de novembre de 1938); Pere Josep Bover Marquès, directiu de l'Agrupació del Pont d'Inca, però domiciliat al Pla de Na Tesa, "detenido por sus ideas" (informe del 22 de desembre de 1938; un altre informe del 26 de gener de 1942, al Tutjat Provincial de Responsabilitats Polítiques, no fa cap al·lusió a aquesta detenció); Sebastià Gili Bibiloni, socialista del Pla de Na Tesa, detingut "por sus ideas" (informe del 22 de desembre de 1938 i del 2 de febrer de 1942) (4); Josep Barceló Porcel, ferrer, natural de Palma i domiciliat al Pont d'Inca, "de ideas izquierdistas", que "en el año 1938 fue detenido por la Delegación de Orden Público, permaneciendo recluido durante algunos meses, según noticias recogidas, por haber hecho manifestaciones de simpatía por el hundimiento del Balears" (certificat el 17 d'agost de 1939); Sebastià Drover Marquès, socialista del Pla de Na Tesa, detingut "por sus ideas" (informe del 22 de desembre de 1938); Josep Simó Fiol, vicepresident de l'Agrupació Socialista del Pont d'Inca i directiu del Centre Instructiu Obrer, detingut al seu domicili "por sus ideas"

(informes del 2 de setembre de 1936 i del 22 de desembre de 1938) (5), i Gabriel Fiol Pastor, afiliat a "sociedades extremistas" i detingut igualment el 1936 (el 2 de setembre de 1936, el batle Pere Cañellas fa constar que "era íntimo compañero de José Salom, individuo éste muy caracterizado como comunista, que huyó de su domicilio desde el 18 de julio sin que hasta la fecha se haya sabido su paradero") (6).

JOSEP MASSOT I MUNTANER.

NOTES.

1) QUETGLAS. *Marratxí, Poble de pobles prop de ciutat*, ja citat. Aquesta víctima no consta al *Diccionari Vermell* de Llorenç Capellà.

2) QUETGLAS, lloc citat. Ni aquesta ni altres víctimes esmentades per Quetglas no consten al *Diccionari Vermell*.

3) El 26 de novembre de 1936, el batle de Marratxí, Pere Cañellas, tornava al "Sr. Jefe de la Recaudación de Hacienda de la Zona de Palma" unes "papeletas de notificación" destinades a Miquel Comas

Barceló, "las cuales no han sido firmadas por el interesado a causa de no residir éste en esta población, por estar detenido en el Castillo de Bellver, según noticias adquiridas por los agentes de mi autoridad".

4) El 7 de desembre de 1937, el batle Juan comunicava al jutge del Tutjat instalat al carrer del Sol, de Palma, que el soldat d'Enginyers Sebastià Gili Bibiloni "por sus ideas políticas pertenecía a los elementos izquierdistas que formaban el 'Frente Popular', si bien no se distinguió como peligroso ni como director, siendo su conducta como moderado".

Recordem que l'11 de gener de 1939 el tinent jutge instructor Rosendo Klein demanava informes sobre el soldat del Grup d'Intendència de les Balears Bartomeu Gili Bibiloni, per la causa sumariíssima num. 14 de 1939. El batle Juan li contestà el 16 del mateix mes que Gili havia pertangut "a los partidos de izquierda", però no s'hi havia distingit "ni había realizado acto alguno como dirigente".

D'altra banda, el 23 de juny de 1937, el mateix batle comunicava al jutge Gabriel Llompart, del Tutjat Eventual del Quarter de Cavalleria, que el soldat Jaume Gili Bibiloni "si bien no se distinguió como directivo de los elementos que constituyen el Frente Popular, era considerado como simpatizante y de ideas izquierdistas, por lo que se le considera como contrario al Movimiento Nacional".

5) El 8 de setembre de 1936, el batle Pere Cañellas comunicava al "Sr. Juez del Juzgado Eventual de Causas, Sr. Florit", que "los individuos Gabriel Fiol Pastor y José Simó Fiol estaban afiliados a sociedades extremistas, adictas por tanto al Frente Popular. En mítines y reuniones de carácter privado habían hecho manifestaciones contrarias a toda idea política opuesta a dicho Frente Popular y consecuentemente contrarias también al actual movimiento de salvación de España. Entre aquellas manifestaciones divulgadas por todo el pueblo y respecto de las cuales aunque sean públicas, cuando se necesitan no hay testigos, se dice la siguiente: 'La semilla está sembrada y muy pronto recogeremos el fruto'". El 12 de març de 1937, el batle Joan Vich feia saber al comandant jutge Gabriel Llompart que "el individuo José Simó (a) de Ses Táperes, a quien debía ordenar esta Alcaldía su presentación ante ese Tribunal para declarar como testigo en la causa No 1071 de 1936 que se sigue contra Bartolomé Serra Ribot, no ha sido posible efectuarlo por no residir actualmente en esta localidad. Según noticias adquiridas, el referido individuo está detenido en un campo de la parte del Fuerte de Illetes".

6) Recordem que el comunista del Pla de Na Tesa Josep Salom s'amagà dins una cisterna i fou assassinat després de la delació d'un veí. La data de la mort que dona CAPELLA, *Diccionari Vermell*, 154, no lliga amb la tradició oral recollida per QUETGLAS. Lloc citat. segons el qual "va estar més de cinc mesos amagat".

Des de la Casa de la Vila

SERVEIS SOCIALS

Ja hem arribat a la meitat d'un altre any i crec que és necessari i saludable que l'Ajuntament, en aquest cas la regiduria de serveis socials, informi a tots els membres de la seva comunitat, sobre les tasques que volem dur endavant. Aquestes es concretaran en projectes, recolzats mitjançant un conveni de col·laboració que hem signat amb el C.I.M..

En poques paraules, intentaré donar-vos a conèixer el més significatiu d'aquets projectes.

A.-SERVEI D'ORIENTACIO, INFORMACIO I SUPORT SOCIAL.

Aquest va dirigit a tota la població, tant individus-famílies o grups organitzats. El seu objectiu és donar informació sobre recursos i prestacions social, així com oferir suport per a la resolució de problemàtiques socials.

El servei compta amb un assistent social, aquest està ubicat al Pont d'Inca, concretament a la tenència d'Alcaldia (C/ Antoni Maura n-22. tel. 79-51-45) els dies i hores d'atenció són el dimarts de 9 a 11 i els dijous de 12 a 14.

B.-SERVEI D'AJUT A DOMICILI.

Aquest va dirigit a ancians, persones amb algun tipus de minusvalia, malalts mentals i famílies, que per alguna raó tinguin dificultats per a mantenir una vida "normal".

Els professionals que treballen en aquest servei són; l'assistent social que rep i fa una valoració de les demandes, així com un seguiment del servei. Dues treballadores familiars que són les que donen el suport a les persones ateses per aconseguir que aquestes continuïn vivint al seu medi quotidià: les seves tasques, entre d'altres són: neteja personal, cura de l'alimentació, manteniment de la neteja de la llar, etc...

C.-PROJECTE DE COOPERACIÓ SOCIAL.

Aquest té com a objectiu prioritari, aconseguir dins el nostre terme municipal, la creació d'un grup de voluntariat social que col·labori en les tasques de serveis socials. Es durà a terme juntament amb la Creu Roja.

D.-PROJECTE DE PREVENCIÓ DE LA MARGINACIÓ.

Emmarcat a tres sectors de la població: ancians, infants i minusvàlids. Aquest any es tractarà de començar amb una primera etapa. S'intentarà conèixer la situació en què es troben aquets sectors dins el nostre poble. Aquest es realitzarà mitjançant la coordinació i col·laboració dels serveis que tenim al municipi i que tenen relació amb aquets sectors o amb les problemàtiques que pateixen. Es pretén,

també, sensibilitzar la totalitat de la població de la situació en què es troben aquets col·lectius.

Pressupost.

A.-Servei d'orientació, informació i suport social.....	1.871.967
B.-Servei d'ajut a domicili	4.585.625
C.-Projecte de cooperació social	447.709
D.-Projecte de prevenció de la marginació.....	1.439.690

Aquest pressupost és el que es preveu per a desenvolupar tot el que abans he comentat. Es compta que el C.I.M. col·labori en un 50% del total, i l'INSERSO amb una part de les despeses del servei d'ajut a domicili, la resta anirà a càrrec del nostre Ajuntament

MARIA FERNANDA AGUILO

BIBLIOTEQUES

HORARIS D'ESTIU

Atenció
al canvi d'horaris
de la Biblioteca Pública Municipal
Marratxí I
(Pòrtol - Costa i Llobera)

Mes de juliol, dimecres i dijous de 17'30 a 19'30

Horari d'estiu
de la Biblioteca Pública Municipal
Marratxí II
(Es Pont d'Inca nou - Blanquerna)

De dilluns a dijous, de 17 a 20

UN POC DE TOT

Per CORREU ens assabenten que:

L'Ajuntament de Palma organitza CANÇONS DE LA MEDITERRANIA entre l'11 i el 14 de juliol. Dia 13, actuació de Música Nostra

El CASAL CATALA e.V. HANNOVER envia les circulars 6 i 7 (1991) amb diverses activitats per als amics d'aquesta Associació cultural de gent de gent de parla catalana.

El CENTRE DE CULTURA SA NOSTRA ens convida a la inauguració de la mostra "Vè premi d'escultura Pablo Gargallo", a partir del 19 de juny.

El Centre d'Imatge i Comunicació ha organitzat durant el juny al Centre de Cultura Sa Nostra CURSOS DE VIDEO, CINEMA I FOTOGRAFIA. N'hi haurà de perfeccionament a partir de l'octubre.

ELIKAT ha presentat el disc Electrikat, i NASTI "Arbol de Amor".

Els resultats oficials de les eleccions al Parlament Balear a Marratxí, oferits pel GABINET DE PREMSA de la CAIB, foren: PP-UM, 2383 vots; PSOE, 1579; UIM-IM, 1059; PSM-NM, 330; CDS, 180; EV, 170; I.U., 147; CB, 30; PRB, 24; FE-JONS, 13; AR, 4. D'un cens total de 8.867 persones en votaren 6.009 (67,77%) i, per tant, hi hagué una abstenció de 2.858 (32,23%). Entre les 13 taules hi hagué 36 vots nuls i 54 en blanc.

L'amic de Premsa Forana GASPÀR SABATER ens convida a l'exposició de la seva obra recent. A la Residència de Deià del 6 al 15 de juliol, de 18 a 21 h.

L'ORQUESTRA D'ALGAIDA ha presentat l'elapè "Pupurri".

PUBLICACIONS REBUDES:

AVENTURERS I DESVENTURATS, de Cristòfol Carrió. Col·lecció Evast e Aloma, 11. Miquel Font, editor, 1987.

Recull de records i experiències, en forma novel·lada, per mostrar la vida marinera, indiana i aventurera de tracta d'esclaus del passat segle. De fàcil i entretinguda lectura.

(Procedent del lot de la Conselleria de Cultura)

BRULL JOVE '91. Di-recció General de Joventut.

Les possibilitats per als joves durant aquest estiu: campaments, camps de treball, cursos d'idiomes, universitats d'estiu, excursions, albergs, càmpings, viatges, centres d'informació... Un conjunt d'ofertes útil i complet.

CATALOGO 1991. Miquel Font, Editor.

Oferta del fons d'una editorial bàsicament dedicada a la temàtica mallorquina, amb tres destacables especialitzacions: l'Arxiduc Lluís Salvador, la qüestió xueta i Ramon Llull. A més, hi podem trobar títols tan suggestius com *Mi desembarco en Mallorca*, del capità Bayo; *Andreu Crespi, Miss Giacomini, Llughanaika, Morts de cara al sol, Les illes a les fonts clàssiques, Balearica, Diccionario bibliográfico de las publicaciones periódicas de las Baleares, Imprentas de la Baleares, Forenses i ciudadanos, 1936 en Mallorca*, i *Josep Truylol*, entre d'altres. D'algunes d'aquestes obres en donarem relació a successives edicions.

GULA DE RECURSOS DE LLUCMAJOR. Ajuntament de Lluçmajor, 1991.

Relació de les diferents entitats del terme llucmajorer -culturals, edu-

catives, esportives, socials...- amb indicació d'adreça i telèfon. Molt útil.

GUIA PRACTICA DE AUTOPROTECCION. Conselleria Adjunta a la Presidència. Palma, 1991.

Edició de l'Oficina d'Ajut a les víctimes del delictes donant una sèrie de normes per actuar en casos problemàtics o delictius. Intenta, sobretot, crear seguretat a base de la prevenció.

INDEX 1990 del Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears, II Legislatura. Dos volums (1991).

Pateix el mateix defecte del de l'any passat, la manca d'ordre (exceptuat el cronològic); no hi ha cap sistematització i això el fa de difícilíssima consulta. Per ventura algun dia ens faran cas i el posaran per temes, per exemple.

JORNADAS SOBRE POLITICA MEDITERRANEA. Col Antoni Maura, sèrie Tribuna Popular, 16 (1991)

Resum i conclusions de les Jornades celebrades a Palma els tres primers dies de març d'enguany. Inclou intervencions de J.M. Aznar, Gabriel Cañellas i Abel Matutes. Al seu parlament, Cañellas diu, entre altres coses "El Govern balear ha conseguit que de 10.000.000 millones, ni un solo litro de agua sucia se vierta en el mar. Nadie ha hecho tanto por el Mediterráneo."

"El medio ambiente y su preservación son objetivo del Gobierno autonómico."

"De ahí una ley de protección de los paisajes naturales. (...)"

"En Europa está protegido el 71%; en España, el 51%; y en estas Islas, el 33% de su territorio."

"Desde el Mediterráneo hemos de referirnos a las culturas diferenciadas y a los problemas de las lenguas vivas aunque minoritarias y aquí sabemos mucho de ello." ...La veritat és que no saps massa bé per on ho has d'agafar. Algunes de les conclusions també aparenten gran consciència. Traduím:

"Creació d'un Institut de les Cultures Mediterrànies, amb seu a Palma, que mantengui un fons documental i s'ocupi de la difusió de les llengües i dels elements que conformen les riques i diverses cultures mediterrànies."

"Foment en els plans d'Educació (dels països mediterranis) del coneixement de les llengües i cultures clàssiques de l'espai mediterrani."

"La política ambiental de protecció de la mar haurà d'anar a la reducció progressiva de la contaminació d'origen terrestre, sense oblidar la importància de la neteja de les platges"

"La futura planificació urbanística ha de tenir en compte la necessitat de protegir determinats espais i reduir la congestió urbanística en la línia de costa".

"Es necessari seleccionar espais representatius de tots els biotips i comunitats (no únicament els pintorescos i atractius) d'àrees poc influïdes per les activitats humanes".

"Es important integrar la protecció del medi ambient en l'educació escolar i en la societat a través dels organismes i institucions adequats".

Si arribassin a la meitat del que prediquen, seria meravellós. Feim vots per a que ho tinguin ben present des de la primera reunió del Parlament i del nou govern.

4 ANYS EN EL CIM, Consell Insular de Mallorca, 1991.

Resum de les activitats dutes a terme per les diferents comissions -acció social, sanitat, cultura, ordenació del territori, agricultura...- del CIM durant la darrera legislatura.

VIDA ENDINS, de Carles Duarte i Montserrat. Col·lecció Balanguera, 34. Ed. Moll, 1984.

Recull de poemes, generalment de poca extensió i sense títol, basats en sentiments i sensacions de l'autor.

(Procedent del lot de la Conselleria de Cultura)

LA VILA DE SANTANYI I EL SEU TERME, de Miquela Danús. Col·lecció "Monografies d'història local". Ajuntament de Santanyí, Editorial Moll, 1990.

Es tracta d'un estudi històric que abasta els anys 1391-1479. Partint de la base de la limitada documentació disponible, l'autora sistematitza la perspectiva de les fonts i de la bibliografia utilitzades, el marc geohistòric, l'estructura econòmica, la demografia i estaments socials, l'administració municipal, les tensions socio-polítiques i les incidències de la vida quotidiana; a més, inclou dos apèndixs documentals que agrupen registres sobre traspassos de domini de les propietats i altres aspectes que afecten Santanyí. Constitueix així una de les poques aproximacions a la història de Santanyí d'aquella època i, per tant, un material idoni per al seu estudi i coneixement.

PUBLICACIONS PERIODIQUES:

D'entre les revistes associades a PREMSA FORANA DE MALLORCA rebudes destacam:

COANEGRA, 83 (V 91). A la relació dels premis de la Fira hi podem llegir el nom de Tolo Aguilar Jofre com a 3er premi de Fotografia. També a planes centrals hi trobam el text d'una taula rodona entre els caps de llista santamariers moderada per Biel Massot i Muntaner.

ENTRE TOTS, 21 (V-VI 91). Revista de Palma Nova - Magalluf que ens informa que entre els guanyadors de la II Diada Fotogràfica organitzada per l'Ajuntament de Calvià amb motiu del Dia del Llibre s'hi compta el nostre company Bartomeu Aguilar.

FELANITX, El núm 2747 (24 V) inclou la tercera remesa del "Mozany" de Pere Estelrich, així com l'article "Superpoblació" d'Antoni Roca. En el núm 2746 (18 V) hi trobam l'article d'Antoni Roca "La mar se'n mor". El 2749 (8 VI) publica "Males notícies" i "Gandhi", d'Antoni Roca i el IV capítol de la sèrie "Mozany" de Pere Estelrich. En el 2750 hi podem llegir "Ena presumida" d'Antoni Roca.

INCAREVISTA, 25 (II 91). No l'havem vista des del passat novembre. Ben arribada.

El núm 26 (IV-V 91) inclou una entrevista de Bernat Forteza amb el títol "Joan Parets i Serra, a la recerca de la nostra música" en la qual, parlant del Centre de Recerca i Documentació Històrico-Musical de Mallorca també fa referència a Pere Estelrich i a Biel Massot.

BUTLLETI INFORMATIU DEL CENTRE CATALA, 3 (IV 1991). Diverses informacions de les activitats dutes a terme per les seccions i comissions del Centre català de Santiago de Xile. Aquest amics arriben des de molt lluny. Benvinguts.

BUTLLETI OFICIAL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS, 122 a 124 (V,VI).

El 124 (19 VI), darrer exemplar de la II Legislatura, inclou la relació d'assumptes pendents adreçats al Ple, a final de Legislatura.

El primer número de la III Legislatura (20 VI) únicament informa sobre la nova composició de la Mesa del Parlament: Cristòfol Soler, Ma Lluïsa Cava de Llano, Francesc Triay, Jesús Martínez i Josep Moll.

L'EINA, revista d'ús intern d'Escoltes Catalans, 8 a 10 (I a VI). Rebem per primera vegada aquests interessants exemplars dels amics de Catalunya. A cada número inclouen un dossier com a separata. El del núm 8 (I-II 91) tracta sobre "L'Aran i l'escoltisme" escrit, precisament, en aranès. En el núm 9 (III-IV 91) el dossier és dedicat a "Racisme i xenofòbia", i en el 10 (V-VI 91) a "Sexualitat". Ben arribats, Escoltes!

EIXIR, revista de Belianes (l'Urgell), 53 (Primavera 91).

Publicació informativa, molt semblant a Pòrtula. Benvinguda

ETNISMO, 48 (V 91). Butlletí en esperanto de l'"Internacia Komitato por etnaj liberecoj". Tracta la problemàtica kurda, dels països celtas, de les diferents ètnies de la URSS, de Trieste i de les llengües itàliques, entre d'altres coses. Ben arribat

FULL DOMINICAL, 22 a 25 (VI 91). El núm 23 (9 VI) informa que el nou rector des Pla de na Tesa serà Bartomeu Mir Ramon; l'actual, Manuel Bauzá, serà vicari de les parròquies solidàries de s'Indioteria, son Cladera i Verge de Lluc. També hi llegim que Mn. Miquel Mulet ha estat nomenat capellà del monestir de Santa Magdalena. El núm 24 (16 VI) parla del final de curs de les Maries del Sagrari, presidit pel seu director diocesà, Mn. Baltasar Morey, ex rector des Pla de na Tesa. El 25 (23 VI) recull un escrit d'Alexandre Ramos, de sa Cabaneta, recentment nomenat capellà.

EL MARTINET, Butlletí local de Sant Martí Sarroca, 45 (V 91)

NOTÍCIES TIRANT, Comissions Tirant lo Blanc, 11 (V, VI 91).

ES REPICO, any II núm 3 (V 91)

Amb el darrer exemplar ens fan arribar tota la col·lecció d'aquest Full Parroquial de Llubi, el número zero del qual correspon al gener de 1990. Gràcies i benvingut!

REVISTA DE FERRERIES, 208, 209 (V, VI 91)

RUBRICATA, Setmanari de Rubí, 1905 a 1908 (V, VI 91).

B.-

MOZANY

PER CONEIXER MOZART (III)

Coincidint amb aquesta celebració mozartiana, l'escriptor i periodista Nestor Luján ha editat una novel·la: "La folla jornada", en la qual l'autor ens descriu els dies anteriors a l'estrena a Viena de "Les noces..." així com els entremaliats i les situacions prèvies a aquella data històrica de 1786. Llibre ben escrit, de fàcil lectura i, naturalment, mancat de rigor històric. No oblidem que es tracta d'una novel·la.

I abans d'entrar en el darrer apartat d'aquest capítol dedicat a la bibliografia mozartiana, que dedicarem a les biografies sobre el músic, voldria presentar uns volums que tenen en comú estar traduïts al català.

El primer, un text preciós i encantador d'Eduard Mörike: "Mozart, en el seu viatge a Praga". Volum en el qual l'escriptor alemany aconseguix un dels cims del seu lirisme. Estam, doncs, davant una prosa poètica i no davant un document històric. Es tracta d'un conte molt ben escrit, agafant com a excusa el viatge que la tardor de 1787 feu Mozart de Viena a Praga per tal d'estrenar l'òpera Don Giovanni.

El segon llibre porta per títol "Amadeus" i és d'Iby Lepsky. Un volum destinat al públic infantil, amb molts dibuixos i il·lustracions, alternats amb una prosa fàcil i entretinguda. Per cert que existeixen alguns llibres sobre Mozart destinats als infants. Fins i tot ha aparegut un joc per tal de familiaritzar els petits amb la Música mozartiana.

I el tercer volum en català és la traducció del libretto de l'òpera "Cosí fan tutte", dins la col·lecció "Opera" de l'Avenç, amb un pròleg de Richard Strauss, gran defensor de l'òpera en qüestió.

MÚSICA VISTA

I.- Venècia i Viena. Dues ciutats musicals. Les ciutats musicals? Plenes de lligams: Wagner, Da Ponte... i Vivaldi.

En efecte. Vivaldi nasqué a Venècia el 1678 i morí a Viena el 1741, concretament el 28 de juliol.

II.- El geni de Mozart, la seva popularitat, ha enfosquit l'altra efemèride: els dos-cents cinquanta anys de la mort de Vivaldi.

Enguany la Música del salzburgès ha sonat molt. Tothom en parla i en sap noves de la seva vida. Del venecià haurem d'esperar altres excuses per recordar-lo intesament. I creis-me, valdrà la pena.

PERE ESTELRICH I MASSUTÍ

PRECISAMENT AQUEST MES...

Fa 175 anys (juliol, 1816)

El consistori troba que ja és hora que l'honor Miquel Nadal, natural i veïnat d'aquesta vila, reti comptes de quan fou cobrador de la contribució directa. Nomenen l'honor Rafel Jaume, de Son Verí i el Dr. en medicina Antoni Cabot per a que se'n cuidin.

En fa 150 (juliol, 1841)

Els honors Rafel Jaume, Miquel Santandreu, Miquen Nadal i Bibiloni, Francesc Serra, Andreu Munar i Antoni Canyelles són nomenats adjunts a la corporació per a la formació de l'estadística.

L'honor Miquel Nadal actuarà de comissionat per dur la relació general de l'estadística a la junta de partit, que és el de Ciutat.

En fa 125 (juliol, 1866)

S'han de rectificar les llistes electorals per a la renovació de regidors de l'Ajuntament que s'ha de fer enguany. Per això es nomenen quatre associats (2 regidors i 2 contribuents, i un suplent de cada classe). Els regidors són Jaume Bibiloni i Montserrat Canyelles; els contribuents, Rafel Jaume i Joan Canyelles; els suplents, Francesc Serra, regidor i Gabriel Serra, contribuent.

En fa 100 (juliol, 1891)

Hi ha canvi de consistori. Batle, Vicenç Jaume i Mates; primer tinent de batle, Antoni Crespi i Sans; segon tinent, Miquel Canyelles i Santandreu; síndic primer, Sebastià Nadal i Planes; síndic segon suplent, Felip Crespi i Creus; regidors, Guillem Palou i Socies, Joan Jaume i Corró, Ramon Salom i Comes, Pere Josep Joan i Mas.

Nomenen batles de barri. Sa Cabaneta, Ramon Crespi Canyelles; Pòrtol, Miquel Capellà Rubí; Marratxí i es Pou des Coll, Baltasar Amengual Amengual; Son Nebot, Antoni Frau Carrió; Es Pla de na Tesa i Es Pont d'Inca, Jaume Pocoví i Perelló.

També es formen les comissions permanents.

Nomenen tres ternes de tres pares de família per formar part de la Junta local de primer ensenyament. El governador civil ha de triar.

El consistori acorda el repartiment veïnal de consums i de sal.

Encarreguen les postetes de numeració de carruatges al fuster de Marratxí, Rafel Vila Morey.

S'han rebut queixes del comportament de l'oficial saig, Bartomeu Palou i Socies. L'Ajuntament acorda destituir-lo del càrrec i nomenar interinament Joan Beltran i Gamundí.

Joan Pizà Amengual és acceptat com a fiador d'Antoni Gamundí Coll, recaptador de consums.

En fa 50 (juliol, 1941)

Demanen permís per instal·lar una fàbrica de soles de goma per a calçat en un solar de Sa Cabana.

S'han d'expropiar solars de Jordi Llinàs, Jaume Barrera, Jaume Cañellas i Salvador Serra per a construir una nova plaça a Pòrtol. El perit de l'Ajuntament serà Jaume Rotger Coll, mestre picapedrer.

Tornen el projecte d'urbanització de Sa Cabana, presentat per Francesc Llinàs Cañellas perquè el carrer A té massa longitud i, en canvi, no en té cap de transversal.

La cavalleria del cotxe fúnebre tornarà ser agafada per l'Ajuntament perquè l'amo que se'n cuidava no ho vol fer més.

Han de reforçar el pis de la casa consistorial amb una jàssera.

En fa 25 (juliol, 1966)

El batle ha signat l'escriptura pública de compra del terreny necessari per a l'ampliació del cementeri municipal per la quantitat de 175.329 ptes.

Aproven el projecte d'ampliació del cementeri redactat per l'arquitecte Josep Alcover.

Guillem Alcover Bretin, propietari de sa Cabana nova, sol·licita la urbanització de la finca. Li assenyalen les condicions urbanístiques. Entre d'altres, 12 m. d'amplària mínima als carrers, voravies d'1'20 m., 18 m.

d'altària màxima dels edificis.

Aproven el projecte de parcel·lació dels terrenys propietat de Mateu Cañellas Nadal i Maria Montal que fan partió amb el C/ Dolors Gual de Torrella, de la urbanització Son Verí. Igualment el projecte de Montserrat Amengual Mut, a la mateixa urbanització.

Aproven inicialment el pla general, pla parcial d'ordenació i projecte d'urbanització del pla d'ordenació urbana d'una part d'Es Figueras.

Autoritzacions concedides: la barberia d'Antoni Cañellas Dumas, la fusteria de Simó Jordà Grau del C/ Weyler, la fusteria INDEMA del C/ Gral Franco amb llicència demanada per Joan Jaume Garau.

Permisos concedits: a Antoni Mayol Noguera pel traspàs del taller de reparació de bicicletes del C/ Antoni Maura a favor de la seva esposa, Maria Sampol Sastre.

A Margalida Jaume Romaguera per construir una vivenda a Son Caulelles.

A Frederick Geoffrey Hall per construir un xalet a un solar d'un camí particular cap de canto amb la Comuna.

A Bartomeu Palou Amengual per construir una vivenda en el C/ Jaume I.

A Mateu Amengual Miralles per construir una vivenda en el C/ 18 de julio.

A Caterina Serra Mestre per construir una vivenda en el C/ Jaume I.

A Josep Mas Ramis per construir una vivenda en el C/ Francesc Serra.

A Martí Serra Cañellas per construir un magatzem i vivenda en el C/ Sta Teresa.

A Llorenç Frau Vidal per construir planta baixa i pis en el solar núm 4 de la urbanització Ca'n Vador nou.

A Antoni i Maria Llabrés Marimon per construir dues vivendes i locals en el C/ Gral Mola.

A Sebastià Serverà Julià per construir un magatzem a la finca Ca'n Roig.

Biel

PREGAM ALS COL·LABORADORS QUE ENS FACIN ARRIBAR ELS TREBALLS PER AL NUMERO D'AGOST ABANS DEL 26 DE JULIOL,

GRACIES!

COL·LABORADORS: Bartomeu Aguilar, Nanda Aguiló, Maria Alloza, Pere Amengual i Bestard, Guillem Bosch i Roca, Xisco Busquets, Antoni Canyelles i Oliver, Rafel Crespi i Ramis, Pere Estelrich i Massutí, Marisa Iglesias, Maria Magraner, Josep Massot i Muntaner, Jaume Miralles i Ferrando, Miquel Mut i Sureda, Núria Nogareda, Felip Palou, Bartomeu Pou, Antoni Roca i Jerez, Antoni Rubí i Gómez, Francesc Sáez i Isern, Vicenç Sastre i Arrom, Jaume Serra, Cristòfor Tries i Serra, Josep Antoni Triay, Jaume Tugores i Berga, Gabriel A. Vich i Martorell.

*Informatiu
Cultural*

PORTADA: Un "mosquito" davall sa Torre de Ca'n Marçal, fotografia de Tolo Aguilar.

CONSELL DE REDACCIÓ: Miquel Bosch i Auba, Rafel Creus i Frontera, Biel Massot i Muntaner, Joana Maria Matas i Alomar, Bernat Palou i Creus.
Imprès a Imatge 70 D.L.: PM 529/81

S'Escola Vella s/n
07141 Pòrtol

Nº 106, juliol 1991

Aquell temps!

Esplet de jovençans portolans que ara ja en tenen més de quaranta. D'aquesta foto, al camp des Figueralet, en fa trenta bons. Drets: Guillem Frontera "Parró" (+), Jaume des Tancat, Pau Ferrer "Algaidí", Guillem Massot, Rafel "Marier", Marçal Bestard "des pebre", Felip de Ca'n Delaigo, Miquel de l'Havana, x, Tomeu de sa Travessa, Jaume Ramis "Roca", Jordi de Ca's Tord (+), Toni "Vermell". Acotats: Joan "Barrancó", Toni "Teresa", Tomeu de sa Penya, Miquel "Barrancó", Felip "Rubí", Esperança de Ca'n Millo, Joan de Ca'n Parrisco, Joan "Rubí", Toni "Arraconer", l'amo en Tomeu de sa Penya.

Fotografia gentilmente cedida per Maria de Ca's Ferrer.